

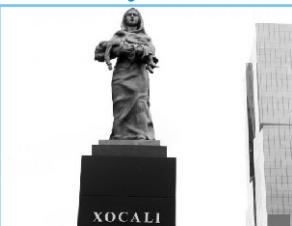
ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 may 2017-ci il Bazar ertəsi № 97 (6711) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər
**Namus üstündə
qətl törədən
bankirdən
şok ifadə**
yazısı sah.10-də

Gündəm

**Oleq Kuznetsova, yoxsa
Azərbaycana dəstək olaq?**

Xocalı soyqırımı ilə bağlı petisiyaya niyə biganəyik? Politoloq: "Media və müvafiq orqanlar bütün gücünü ortaya qoymalıdır"

yazısı sah.4-də

**Erməni general Türkiyə və Azərbaycanı
hədələdi - cavab gecikmədi**

yazısı sah.9-də

**Hakimin həyat yoldaşının 2
milyonluq cinayət dosyəsi - faktlar**

yazısı sah.10-də

**Yazıcı-publisist Mehriban
Vəzir Əmir Teymurun qutsal
yurdundan yazır**

yazısı sah.6-də

**Fransa seçimini etdi -
Makronla yola davam?**

yazısı sah.3-də

**ABŞ-in dünyada lider
rolu zəifləyir: Azərbaycan üçün
təhlükə, yoxsa şans...**

yazısı sah.9-də

**Müğənni Şəhla Həmidova:
"Evlər, maşınlar, bağlar...
bunları bir neçə ilə necə
qazanmaq olar?"**

yazısı sah.13-də

**Hollivud studiyalarını gəzən
əməkdaşımızın səfər qeydləri**

yazısı sah.15-də

**200 minlik avtomobil nömrələri:
onları satan kimlərdir?**

yazısı sah.12-də

**Aşıqlar Birliyinin sədri
qalmaqallı aşıqdan danışdı:
"Onunla qoy polis məşgül olsun..."**

yazısı sah.14-də

**Sabiq bankırın
adının olduğu
siyahı skandal
yaradı**

yazısı sah.4-də

Güç strukturlarından möhtəşəm uğur

**DÜŞMƏNƏ SATILMIŞ BİR QRUP HƏRBÇİ VƏ MÜLKİ SƏXS
TUTULDU - TERROR VƏ TƏXRİBATLAR HAZIRLAYIRMIŞLAR**

Ermənistən kəşfiyyatına bağlı xəyanətkar şəbəkə ifşa edildi; Bakıda planlaşdırılan terror və təxribatların qarşısı alındı; **ekspertlər** durumu dəyərləndirir: "Hələ təhlükə tam sovuşmayıb..."

yazısı sah.5-də

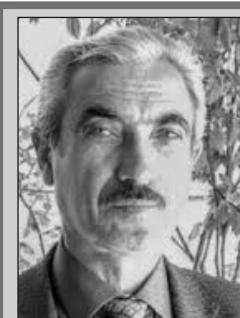

musavat.com
Togrul İsmayıllı

BÖYÜK SAVAŞA APARAN YOXLUQ - ŞUŞASIZLIQ

Qarabağın ürəyi olan qədim şəhərimizin işğalından bu gün 25 il ötür; Şuşa öz halal sahibinə qayıtmayınca, Dağlıq Qarabağ davası bitmiş sayılmayacaq; rusiyalı keçmiş vasitəçinin Pol Qoblı sayağı həll variantı reallaşa bilməz, cünki...

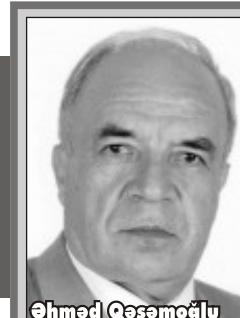
yazısı sah.8-də

Yavər Hüseyn:

**"Dedim
Şuşadakı qüvvə
ilə hücumun
qarşısını ala
bilməyəcəyik"**

yazısı sah.7-də

**Cəmiyyəti
zənginlərin
qudurğan
övladlarından
necə qorunmalı?**

- Sosİoloq rəyi

yazısı sah.12-də

I və IV ixtisas qruplarına qəbul imtahanı keçirildi

Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) dünən 2017/2018-ci tədris ili üçün Azərbaycanın ali təhsil müəssisələrinə I və IV ixtisas qrupları üzrə qəbul imtahanı keçirib. Mərkəzdən verilən məlumatə görə, imtahan respublikanın 11 şəhərində - Bakı, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir, Şəki, Bərdə, Göyçay, Şirvan, Lənkəran və Xaçmaz şəhərlərində ümumilikdə 56 binada aparılıb. İmtahanların idarə olunmasına 206 imtahan rəhbəri və orta ümumtəhsil müəssisələrindən 2226 nəzarətçi-müəllim cəlb olunub.

İmtahanda 30239 abituriyentin iştirakı nəzərdə tutulur. Onlardan 25612 abituriyent I qrup üzrə, 4627 abituriyent IV qrup üzrə imtahan verib. Abituriyentlərdən 27353 nəfəri Azərbaycan bölməsinin (I qrup üzrə 23266, IV qrup üzrə 4087 nəfər), 2886 nəfəri isə rus bölməsinin (I qrup üzrə 2346, IV qrup üzrə 540 nəfər) mezunudur. Onlardan 18092 nəfəri oğlan (I qrup üzrə 16621 nəfər, IV qrup üzrə 1471 nəfər), 12147 nəfəri isə qızdır (I qrup üzrə 8991 nəfər, IV qrup üzrə 3156 nəfər). 23844 nəfər cari ilin orta ümumtəhsil məktəblərinin, 5658 nəfər əvvəlki illərin məzunlarındır (buraya ali və ya orta ixtisas tehsili olanlar da daxildir). 66 nəfər ali təhsil müəssisələrinin, 671 nəfər isə orta ixtisas tehsili müəssisələrinin məzunudur. 163 abituriyent xarici ölkələrin vətəndaşdır. Ən yaşlı abituriyent 1962-ci ildən, ən gənci isə 2002-ci il dəndir.

Bakı şəhərində 13721, Naxçıvanda 1089, Gəncədə 3253, Sumqayıtda 1871, Mingəçevirdə 1366, Şəkide 1921, Bərdədə 1309, Göyçayda 1277, Şirvanda 1295, Lənkəranda 1795, Xaçmazda isə 1342 abituriyentin imtahan verib. İmtahan başa çatdıqdan dərhal sonra müstəqil ekspertlər tərəfindən test suallarının ekspertizası aparılacaq. İmtahanda istifadə olunmuş sualların düzgün cavabları eyni zamanda DİM-in internet saytında və Facebook səhifəsində yerləşdiriləcək.

Abituriyentlərin cavab kartlarının emali başa çatdıqdan sonra neticələr və hər bir abituriyentin cavab kartının qrafik təsviri imtahandan 3-4 gün sonra DİM-in internet saytında yerləşdiriləcək.

İslamiada dərslərə təsir göstərməyəcək

etdiriləcək: "Oyunların keçirilməsinin paytaxtın mərkəzindəki məktəblərdə də tədrisin təşkilinə təsiri olmayıcaq".

Qeyd edək ki, mayın 12-dən 22-nə kimi Bakıda IV İslam Həmrəyliyi Oyunları keçiriləcək.

"Qaya Mətbuat Yayımları" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Öğər siz qəzet və jurnalların rahatlılıq evinizə və ya ofisiñə çatdırılmasını;

- Mətbati alındıqdan sonra abunə haqqını ödəmek və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajınızda lazım geldikdə deyişikliklər etmək;

On başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan

"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN

və bundan əlavə 2500 adda yerli

və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazımdır.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

"Cənub Qaz Dəhlizi" nə 500 milyon ayrıldı

Asiya İnkişaf Bankının (Asian Development Bank, ADB) 50 illik yubileyinə təsadüf edən və "Asiyannın rifah və tərəqqisini birlikdə quraq" devizi altında 4-7 may tarixlərində Yaponianın Yokohama şəhərində keçirilən ADB-nin Rəhbərlər Şurasının illik Toplantısı öz işini başa vurub.

Maliyyə Nazirliyindən verilən məlumatə görə, toplantıda maliyyə naziri, bankın Rəhbərlər Şurasının üzvü Samir Şərifovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edib. Rəhbərlər Şurasının mayın 6-da keçirilən iclasında çıxış edən S.Şərifov prezident İl-

ham Əliyevin rəhbərliyi altında hökumət tərəfindən heyata keçirilən iqtisadi islahatlar barədə geniş məlumat verib, nefətin keskin ucuzaşması fonunda hökumət tərəfindən atılan qabaqlayıcı addımlar netice-sində makroiqtisadi sabitliyin tez bir zamanda bərpə olunduğu vurğulayıb. Nazir qeyd edib ki, aparılan

İllik Toplantı çerçivəsində, mayın 7-de "Cənub Qaz Dəhlizi" QSC və ADB arasında "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının işlənməsi layihəsinin dəstəklənməsi məqsədilə 500 mln. dollar məbləğində kreditin ayrılmasına dair müqavilə və Zəmanət sazişi imzalanıb.

İmzalanma mərasimində Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin strateji əhəmiyyəti bir dəha vurğulanmış, ADB, Dünya Bankı, Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankı və bir sıra digər beynəlxalq maliyyə institutları tərəfindən dəsteklenən bu transmilli layihənin Avropanın enerji təhlükəsizliyi və diversifikasiyası ilə yanaşı iqtisadiyyatın diversifikasiyası və qeyri-neft sektorunun inkişafının sürətləndirilməsi, ixracın təşviqi, biznes mühitinin dəha da yaxşılaşdırılması və investisiyaların cəlb edilmesi istiqamətlərini əhatə edir.

ADB-nin prezidenti Azərbaycanın bankın dəyərləri tərefədaşı və vacib üzvü olduğunu, gələcəkdə bu əməkdaşlığın dəha da genişləndirilməsində maraqlı olduqlarını ifade edib.

Yol polisi Bakıda kütləvi cərimələrə başladı

Bakı yollarında "IV İsləm Həmrəyliyi Oyunları" üçün ayrılmış xüsusi zolağa girən digər avtomobilərin sürücüləri ötən gündən etibarən cərimələrə olunurlar.

Xezerxeber.az xəber verir ki, qaydalara görə, müvəqqəti olaraq bu zolaqla yalnız operativ nəqliyyat vasitələri və xüsusi icazəsi olan avtomobilər hərəkət edə bilər. Hətta bunu qadağan edən nişanlar da zolaq boyu bir neçə yerde qoyulub. Amma görünən odur ki, bəzi sürücüler həmin zolağa girərək kobud qayda pozuntsuna yol verirlər.

Bakı Şəhər Dövlət Yol Polis İdarəsinin bölmə rəisi Vəqif Əsədov bildirir ki, 24 saat təhlükəsiz şəhər kameraları vasitəsi ilə zolaqlar olan yola nəzarət edilir. Hansı sürücü daxil olursa dərhal həmin sürücü barəsində elektron protokol tərtib edilir: "Artıq 520-dən çox sürücü cərimələnib".

Cəkilişlərdən də görünür ki, bir çox sürücülər səbirsizlik edib oyunlar zolağına daxil olurlar. Sürücü bu qaydanı eyni gündə neçə dəfə pozarsa, bir o qədər cərimə edilecək. Cərimənin məbləği 40 manatdır. Oyunlar zolağına qanunsuz şəkildə girən sürücülərin cərimələnməsi isə mayın 25-nə kimi davam edəcək.

İqtisadçı deputat yiğila bilməyən kreditlərin taleyindən danışdı: "Nəticə olacaq..."

"Məlumdur ki, hazırda bank sistemində ciddi dəyişikliklərə ehtiyac var. Faktlar göstərir ki, problemlə aktivlərin taleyi həll olunmalıdır. Bank sistemindeki əskikliklərin bu fərmanın icrası ilə yaxın vaxt ərzində həll olacağına ümidi edirəm. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası bu işlə daim möşguldür və mütəmadi olaraq diaqnostik yoxlamalar aparır".

Bu sözləri Axar.az-a Milli Məclisin deputati, iqtisadçı ekspert Vahid Əhmədov "Ödəmə qabiliyyətini itmiş bankların rezolyusiyası və sağlamlaşdırma tədbirləri çerçivəsində qeyri-işlek (toksik) aktivlərin təqdim edilmesi Qaydası"nın təsdiqi ilə bağlı fərmanın mahiyəti haqda danışarkən deyib.

Onun sözlərinə görə, fərmanın icrası iqtisadiyyat üçün müsbət nəticələr vərəcək: "Banklarda aktiv və qeyri-aktivlər mövcuddur ki, görülən işlər bunun her ikisine də şamil olunacaq. Yəni bununla tək sağlam deyil, işlənməyən aktivlərin də birləşdirilməsi həyata keçiriləcək. Bu, sağlamlaşdırma üçün atılan addımlardan birincisidir. Hazırda banklarda ümumi vəziyyət stabilşəməye doğru getmir. Nəticə onun göstərir ki, artıq bank sistemində dəyişikliklər etməyə ehtiyac var. Belə olduqda sağlamlaşdırma tədbirləri üçün bankların birləşməsi, yaxud bağlanması gözönünləndi. Vəziyyət göstərir ki, bəzi bankların birləşdirilməsi mümkün olmasa, bağlanı bilər. Bu isə bank sistemində sağlamlaşdırmanın ilkin mərhələsi üçün nəzərdə tutulub. Düşünürem ki, bu işin davamı kimi növbəti aylarda digər qərarlar veriləcək və geri yığıla bilməyən kreditlər üçün də müəyyən tədbirlər görüleceklər".

Qeyd edək ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev "Ödəmə qabiliyyətini itmiş bankların rezolyusiyası və sağlamlaşdırma tədbirləri çerçivəsində qeyri-işlek (toksik) aktivlərin təqdim edilmesi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında fərman imzalayıb.

Dünən Fransada president seçkilərinin ikinci, yekun turu keçirildi. Fransızlar ötən bazar "İrəli" hərəkatının təsisçisi Emmanuel Makronla "Milli Cəbhə" partiyasının lideri Marin Le Pen arasında seçim etməli idilər.

Qəzətimiz çapa gedərən nəticələr aydın olmadıqdan Fransanın yeni prezidentinin kimliyi naməlum idi. Lakin eksər rey sorguları və ekspertlərin fikirləndirə E.Makronun qələbasının qacılımaz olduğu göründü. Maraqlıdır ki, Fransadakı seçkilərə de rus barmağının uzandığı barədə söz-söhbetlər var idi. Belə ki, səsverməyə saatlar qalmış "WikiLeaks" saytı Makronun seçki qərar-gahının konfidensial yazılmalarının sizmasında 9 dəfə Rusiya şirkətinin əməkdaşının adının hal-halandığını bəyan edib.

Lakin politoloq Elxan Şahinoğlu Fransada Amerika sürprizinin yaşılanmayıcağı bildirdi: "Fransada Tramp sürprizinin yaşanacağının zənn etmirmə. Amerikada bu sürpriz ona görə baş verdi ki, amerikalılar birbaşa prezidenti seçmirlər, prezident seçcək nümayəndələri seçirlər. Əgər Amerikada prezidenti birbaşa vətəndaş seçsəydi, Hillary Clinton qalib gəlməli idi. Çünkü vətəndaşların səslərinə görə o Trampı qabaqlamışdı. Fransada isə prezident seçkisi adı qaydada keçirilir. Kim çox səs toplayırsa, o da prezident seçilir. Birinci turda Emmanuel Makron az fərqli Le Peni üstəyib, ikinci turda isə bu fərqli dəha da artacaq ve Makron prezident seçiləcək. Bunun bir nəçə səbəbi var. Birincisi, ikinci turda çıxmayan prezidentliyə namizədlərin əksəriyyəti tərəfdarlarını Makrona səs verməyə çağırınlı. İkinci si, Le Pena fəhlə ve kendilər dəstək verirse, Makrona ziyan təbəqənin əksər hissəsi, Avropa Birliyindən qopmanın əleyhine olanlar və bu ölkədə yaşayan müsəlmanlar səs verəcək. Fransada 5 milyona yaxın müsəlman yaşayır və onları millətçi Le Penden xoşları galınır. 2000-ci illərin əvvəllərində də belə olmuşdu. Le Penin atası, "Milli Assambleyanın" keçmiş lideri de keçmiş prezident Jak Şirakla ikinci turda çıxmışdı. Ancaq ikinci turda Şiraka məglub olmuşdu. Fransada millə-

gilər az deyil, ancaq onların real gücü öz namizədlərinin uzaqbaşı ikinci turda daşımağa çatır, bundan o tərəfə gücləri bəs etmir. Çünkü Fransada millətlərlə qarşı koalisya hələ ki güclüdür. Bu səbəbdən Makronun prezident seçilməsi şansı yüksəkdir. Rusiya Le Penin prezident seçilməsin isteyir. Çünkü Le Pen Rusiyaya qarşı sanksiyaların ortadan qaldırılmasını və Krimi Rusiya

sonra onun reytingi kəskin düşdü. Fiyon da Le Pen kimi Rusiya ilə əlaqələrin bərpası tərəfdarı kimi çıxış edirdi. Fiyon baş nazır olduğu ilərde Vladimir Putin də baş nazır idi və ikisi arasında dost münasibətləri yaranmışdır. Putin Amerikada istiyine nail oldu, Hillary Clintonun şəxsi yazışmalarını əks etdirən məqələlərin yayılmasından Kremlin eli var idi. Bu məqələlər Clintonun reytingi düşündür: "Le Penin qalib gəlmə ehtimalı azdır. Ona görə də Avropa İttifaqı rahat nefes ala bilər. Ancaq bu o demək deyil ki, Avropa İttifaqı daşılmak təhlükəsindən qurtulub. Avropa mərkəzdən qərmə meyənlər güclənlər, "bizi niye bürokratiyanın mərkəzi olan Brüssel idarə edir" suali Avropa ölkələrində getdikcə populyarlaşır. Le Pen bu dəfə qələbə çalmasa da, gələcəkdə qüv-

Fransa seçimini etdi - Makronla yola davam?

Elxan Şahinoğlu: "Avropa İttifaqı rahat nefes ala bilər"

erazisi kimi tanınmasını isteyir. Təsadüfi deyil ki, Le Pen seçkiden bir neçə gün əvvəl Moskvaya gedərən prezident Vladimir Putinlə görüşdü. Makron isə əksinə, Rusiyaya qarşı sanksiyaların davam etməsinin tərəfdardır. Rusiya Le Penden əvvəl presidente namizədlərdən keçmiş baş nazır Fiyona dəstək verirdi. Əslində Fiyonun prezident seçilmək şansı Makrondan çox idi. Ancaq mətbuat Fiyon və onun xanımı haqqında qalmaqla səbəb olan məqələlər yayılmışdır.

Politoq Le Pen qalib gəlməyəcəyi təqdirdə belə, Avropa İttifaqının təhlükələrindən qurtulmadığını

qına mənfi təsir etdi. Fransada isə bunun əksi baş verdi, bu dəfə internet resursları Rusyanın Fransadakı prezidentliyə namizədlərini vurdu. Makron xarici siyasetdə Avropa İttifaqı və ABŞ-ıa eməkdaşlığı üstünlük verəcək. Əger Rusiya Le Penin qələbesini arzulayırsa, Qərb dövlətləri və Fransa ilə xüsusi əlaqələrə malik olan ərəb dünyası Makronun qələbesini arzulayı".

Politoq Le Pen qalib gəlməyəcəyi təqdirdə belə, Avropa İttifaqının təhlükələrindən qurtulmadığını

vələr nisbətinin dəyişməyəcəyini qəti demək çətindir".

Müsahibimiz Azərbaycan üçün sərfəli ola biləcək nəticələrə də toxundu: "Le Pen bir neçə dəfə ermənipərest açıqlamalar verdi, hətta Dağlıq Qarabağ Ermenistanı "bir-leşdirdi". Emmanuel Makron Qarabağla bağlı Azərbaycan əleyhinde açıqlama verməyib. Doğrudur, o birinci turdan sonra erməni lobbisinin Fransadakı iki təmsilçisi ilə görüşüb və Parisdə "erməni soyqırımı" abidəsinə əkili qoyub. Ancaq bunu Fransada bütün siyasetçilər edir. Makron iftisadçıdır və ölkəsinin iqtisadi maraqlarına ömər verməlidir. Fransa-Azərbaycan iftisadi əməkdaşlığı Fransa-Ermənistan iftisadi əməkdaşlığını üstələyir. Tek elə bu amilə görə Makron balanslı mövqə tutmali və Qarabağla bağlı Azərbaycanın maraqlarına toxunacaq açıqlama verməlidir. Buna baxmayaraq, Makronun Fransanın digər prezidentləri kimi Qarabağ münaqişəsinin həllində xüsusi fealiyyət gözləməye də dəyməz".

□ Cəvənsir ABBASLİ

qabaqcadan danışqların zəminini hazırlamaq üçün Vaşingtona gəndərdi. Trampin özü mürekkeb bir adam deyil. Amma Trampin komandasında kifayət qədər quzğun təbiətli adamlar var ki, onlar Türkiye ilə məsələləri yürütməyə qədər də həvəs göstərmirlər. Belə bir ovqat içerisinde praqmatik danışqların aparılması, anlaşmalar əldə edilməsi çox çətindir".

Politoq vurğuladı ki, FETÖ məsələsində anlaşma əldə etmək isə eminlikle söylemək olar ki, mümkün olmayacaq: "Çünki ABŞ dəfələrə bəyan edib ki, Fettullah Gülen məsələsi siyasi məsələ deyil, siyasişlər seviyyəsində müzakirə edilməmelidir, bu məsələ məhkəmə məsələsidir, məhkəmədə səbutlar, faktlar təqdim edilməlidir. Büyük ehtimalla, prezident Ərdoğan Trampla görüşdə Fettullah Gülenin tevhil verilməsi məsələsini qoysa, ABŞ-ıa əvvəlki mövqeyini Tramp təkarflayacaq".

Q.Hüseynli qeyd etdi ki, Vaşington Türküyünün son zamanlar Rusiya ilə yaxınlaşmasından narahatdır və bir çox məsələlərlə bağlı anlaşma əldə etməyə bəsəmən da mənfi təsirini göstərəcək: "Hər bir halda biz yaxın vaxtlarda Suriya məsələsində yeni bir hemlənin başlangıcının şahidi olacaq. Hər şey ilk növbədə ABŞ və onun müttəfiqlərinin arzu və isteklərinə uyğun həyata keçirilecek. Hətta Rusyanın özünən də bəsələdə mövqeyini qoruyub saxlaya biləcəyi ciddi sual işarəsi altındadır".

□ Etibar SEYİDAĞA

Türkiyə ilə ABŞ-in anlaşa bilmədiyi iki ciddi məsələ

Ərdoğanla Trampın 15 may görüşündə anlaşma mümkün olacaqmı?

Mayın 15-də Türkiye prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla ABŞ prezidenti Donald Tramp arasında keçiriləcək görüşün necə nəticələnəcəyi indidən dünən yaxınlaşmışdır. Qeyd edək ki, xeyli vaxtdır Türkiyə ilə ABŞ arasında iki məsələ - Suriyada YPG və FETÖ məsələsində anlaşma əldə etmək müşkül məsələyə çevrilib. 15 may görüşündə bu məsələlərdə anlaşma mümkün olacaqmı?

Politoq Qabil Hüseynli "Yeni Məsusat" a şərhində bildirdi ki, Ərdoğan-Tramp görüşü çox mürkəb Görüş olacaq. Çünkü artıq ABŞ IŞİD məsələsində strategiyasını müyyənləşdirib: "ABŞ Suriyadakı kurd hərbi qruplaşması YPG-ye 300 milyon dollarlıq silah yardımını edib. ABŞ hərbçilərinin kurd peşməgələri ilə birgə IŞİD-ə qarşı dö-

yüş aparmasının bünövrəsi hələ Barack Obama dövründə qoyulub. Bu barədə Mesud Berzani ilə qarşılıqlı razılışma əldə edilmişdir. 300 milyon dollarlıq silahın verilməsi de bəsəmənlər xidmət edir. Tramp görüşdə Türkiyəyə yönəlik bəzi ümumi isti mesajlar, ifa-

dələr səsləndirəcək. Ancaq konkret məsələlərdə Türkiyə ilə razılıq əldə edilib-edilməməsi ciddi sual işarəsi altındadır. Mürekkeb bir görüşün olacağı əvvəldən bellidir. Məsələlər o qədər gərgindir ki, Ərdoğan məcbur olub MİT-in rəhbərini, baş qərargah rəisini və müdafiə nazirini

□ Etibar SEYİDAĞA

Sünnet öncəsi uşaq öldü: suçlu kim?

Ekspertlər hadisənin daha detallı şəkildə araşdırılmasını vacib sayırlar

Bir neçə gün önce Masallıda azyaşlı uşaqın sünnet olunan zaman dünyasını dəyişməsi ilə bağlı məlumat yayılmışdır. Məlumatda qeyd olunurdu ki, həkim sünnetdən önce azyaşının ağladığını və narahat olduğunu görərək ona 2 iynə vurub. Qəfildən hali pisləşen uşaq sünnet olunmamış dünyasını dəyişib.

Bu kimi hallar bir neçə dəfə de yaşanıb ki, həkim iynə vurdudan sonra xəstənin vəziyyəti ağırlaşaraq, dünyasını dəyişib. Bəs belə hallarda qanunda nə nəzərdə tutulur? Həkim ölen uşağı görə cavabdehlik daşıyır mı?

Məsələ ilə bağlı "Yeni Məsusat" a dənisan hüquq müdafiəcisi Mirvari Qəhrəmanlı bildirdi ki, belə haldə ilk olaraq geniş araşdırma aparı: "Diqqət edirəm ki, məsələyə icimaiyyətdə yanaşma və əsaslandırma fərqlidir. Tebii ki, ilk olaraq uşaqın xəstəliyinin olub-olmaması, onun stress keçirib-keçirməməsi sübuta yetirilməlidir. Bunun nəticəsində həkimin günahı müyyənləşdirilməli və ekspertiza apanılmalıdır. Yoxlamalar aparıldıqdan sonra həkim cəzalandırıla bilər. Burada ilk olaraq hesab edirəm ki, təhsil-sizlik məsəlesi var. Birinci dəfədir eşidirəm ki, sünnet prosesi öncəsi uşaq ölü. Ola bilə ki, uşaqda hansısa xəstəlik olub və həkim düşünüb ki, iynənin bu xəstəliyə heç bir təsiri olmaz. Ancaq yene də deyirəm ki, məsələ hərtərəfi araşdırılmalıdır və cinayət işi açılmalıdır. Əger sübuta yetirilsə ki, bu məsələdə həkimin günahı var o, ciddi şəkilde cəzanaldırılmalıdır".

Tibb üzrə ali təhsil olan ADP sədri Sədər Cəlaloğlu bildirdi ki, müxtəlif səbəblərdən ağır nəticələr yaranıb: "Birinci vurulan iynəyə həssaslıq mümkündür. Ona görə də insanın dərmana qarşı həssaslığı yoxlanılmalıdır ki, organizmi onu qəbul edə bilər, yoxsa yox. İkinci emosional şokun da baş vermesi mümkündür. Belə ki, bəzən həddindən artıq həyəcanlı bir adam və ya bəcərə bilər. Burada ilk olaraq hesab edirəm ki, təhsil-sizlik məsəlesi var. Birinci dəfədir eşidirəm ki, sünnet prosesi öncəsi uşaq ölü. Ola bilə ki, uşaqda hansısa xəstəlik olub və həkim düşünüb ki, iynənin bu xəstəliyə heç bir təsiri olmaz. Ancaq yene də deyirəm ki, məsələ hərtərəfi araşdırılmalıdır və cinayət işi açılmalıdır. Əger sübuta yetirilsə ki, bu məsələdə həkimin günahı var o, ciddi şəkilde cəzanaldırılmalıdır".

□ Əli Rais

Roma Papası azərbaycanlı gömrük zabitini keşfə təyin etdi

Roma Papası Fransisk

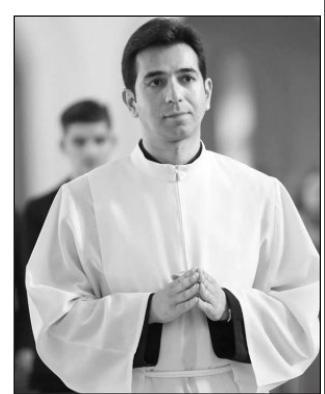
Rəgün 10 keşfə təyin edib, onlardan biri Azərbaycanlıdır.

Virtualaz.org bildirir ki, bu barədə Vatikanın "Katalik xəbərləri agentliyi" məlumat yayıb. Məlumatda görə, Roma Papası yeni təyin edilən keşifləri "hər seydə İsa-ya oxşamağa, ikiüzlülükdən çəkinməyə və insanlara İsa kimi sevgi və rəğbatla xidmət etməyə çağırıb".

Nəşr qeyd edir ki, təyin edilən keşiflər əslən İtaliya, Meksika, Peru və Azərbaycanlıdır. Papa Fransisk öz xütbəsini bu sözlərle qurtarır: "Sizin qarşınızda hemi Xeyirxah Keşifin nümunəsi dayanmalıdır, hansı ki, xidmət etmək üçün gelmişdi, onun üçün yox ki, ona xidmət etsinler".

Hələ bir neçə gün əvvəl məlumat vermişidik ki, Roma Papası Fransisk mayın 7-də Sankt-Peterburqdakı "Məryəm - Həvarilərin Məlikəsi" seminarının məzunu Behbud Mustafayevi başqa seminarıya tələbələrinin arasında keşfə təyin edəcək. Behbud pontifiklə şəxsən tanıdır, 2016-ci ilin oktyabrında Papa Bakida apostol sefərində olarkən ona dyakon kimi qulluq göstərib.

Behbud Mustafayev 1982-ci il martın 13-də Azərbaycanda anadan olub və burada böyüyüb. Azərbaycan Milli Aviasiya Akademiyasının məzunudur. Azərbaycan Respublikası Gömrük Komitəsində zabit olaraq çalışıb. 2008-ci ildə Bakıda Müqəddəs Bakırə Məryəmin Məsum Hamiləliyi kilsəsində xəçsuya çəkilib. B.Mustafayev Roma-Katolik kilsəsi tarixində katolik din xadimi olan ilk azərbaycanlıdır.

Oleq Kuznetsova, yoxsa Azərbaycana dəstək olaq?

Xocalı soyqırımı ilə bağlı petisiyaya niyə biganəyik? **Politoloq:** "Media və müvafiq orqanlar bütün gücünü ortaya qoymalıdır!"

Rusiyalı alim, tarixçi Oleq Kuznetsov Xocalı soyqırımının tanınması üçün 2017-ci il martın əvvəlində petisiyaya başlayıb. Petisiya RF Dövlət Dumasına ve Federasiya Şurasına ünvanlanıb.

Petisiyada faciəni töredənlərin cinayet məsuliyyətinə cəlb edilməsi, faciənin insanlığa qarşı cinayət və soyqırırmaktan kimi qiymətləndirilməsi çağrış olunur. Bu petisiya həmdə Rusiya Dövlət Dumasında faciənin soyqırım kimi qəbul edilməsində, onu töredən erməni cinayətkarların hüquqi məsuliyyətə cəlb olunması istiqamətində əhəmiyyətə malikdir.

Rusiya Dövlət Dumasını üzvlərinin ünvanlanmış petisiyaya qoşulmaq üçün www.change.org saytına daxil olmaqla imza sayını artırmaq mümkündür.

Rusiya Dövlət Dumasında sözügedən soyqırıma baxılması üçün bu petisiyaya 6 ay ərzində 200 min nəfər qoşulmalıdır. Lakin hələ ki, petisiyaya 16 min 500 nəfər yaxın adam qoşulub. Bu isə qeyd olunan limitin qarşısında təbii ki, çox aşağı göstəricidir.

Məsələ ilə bağlı "Yeni Məsələ"dan danışan **politoloq Mübariz Əhmədoğlu** bildirdi ki, belə bir vəziyyətdə medianın da üzərinə böyük məsuliyyət düşür: "Bütün mətbuat, sosial şəbəkələr bu işe yönəlməlidir. Çox təessüf ki, bizim hətta aparıcı mətbuatın Qarabağ məsələsinə diqqətinin azaldığı müşahidə olunur. Ona görə də əhalidə də Qarabağ məsələsinə maraq aşağı düşüb. Həmçinin son zamanlar Qarabağ, Ermənistan-Azərbaycan münasibətləri mövzusunda verilən qərəzləri, savadsız şəhərlərin də sayı hədsiz dərəcədə çoxalıb. Bütün bunlardan başqa Rusiya ilə də bağlı mətbuatımızda bəzən həqiqətə uyğun olmayan məlumatlar yayılır. Belə ki, Rusiya bir çox hallarda Ermənistanın müttəfiqi kimi göstərilir. Lakin indiki Rusiya heç də Ermənistanın müttəfiqi deyil. Rusiyada artıq anlayırlar ki, Azərbaycan öz gücüne idarə olunan, müstəqil siyaseti olan dövlətdir".

Politoloq bildirdi ki, təhlükət məsələsində fəaliyyətimizi aktivləşdirməliyik: "Olub ki, ilk başlayanda hansısa petisiyanın imzalanması zəif gedib, sonradan isə ona rəğbət qazanıra bilmişik. Hesab edirəm ki, indiki halda Rusiyadakı Azərbaycan diasporu da aktivləşməlidir. Onlar da öz metodlarını işə salmalıdır. Bütün müvafiq qurumlar bu işdə lazımlı olan addımları atmalıdır. Hətta rus dilini bilməyən azərbaycanlılar da düşünülmeli və onların da prosesə qatılma yolları müyyənələşdirilməlidir. Yeni adamlara konkret izah etmək lazımdır ki, filan sayıda daxil ol, bu cür əməliyyatı keçir və saire. Hər kəs bilməlidir ki, bu, dövlətin işidir. Ona görə də dövlətin mətbu orqanları bu məsələ ilə bağlı çağırışlar etmeli, məlumatlar verməlidirlər. Bu gün Azərbaycan dövlətinin apardığı siyaset, hətta Dugin, Dubnov kimi adamların beynində dəyişiklik edib. Vadim Dubnovun həyat yolunda erməni olmasına baxmayaraq, Ermənistanın Rusiya ilə münasibətlərinə dair Azərbaycanın xeyrəne olan kəskin ifadələr işlədir. Eləcə de Dugini qeyd edə bilərik ki, geldi Azərbaycanı gəzdi vəziyyətlə tanış oldu. Ədalət naminə onu da demək lazımdır ki, bu politoloqların içərisində ən öndə gedən Oleq Kuznetsovudur. Hesab edirəm ki, rusiyalı politoloqların Azərbaycana qarşı münasibətlərinin dəyişməsində Oleq Kuznetsovun bu cür mövqedə olması çox vacib rol oynayıb. Düşünürəm ki, onun hal-hazırda Azərbaycan-Ermənistan münasibətləri istiqamətində gördüyü iş, bütövlükde Qafqaz regionunda vəziyyətin sağlamlaşmasına və sabitləşməsinə xidmət edir".

□ Əli RƏİS

Hebsde olan Beynəlxalq Bankın idarə heyotinin sabiq sədri Cahangir Hacıyevin adının 160 nəfərlik siyasi məhbus siyahısına salınması ilə bağlı gedən müzakirələr səngimək bilmir. Gündə gün sabiq bankın məsəlesi böyüyür, hüquq müdafiəcili arasında onunla bağlı konfliktlər dərinleşir.

C.Hacıyevin adının siyahıya salınması faktının üzə çıxmışından sonra həmin siyahıya qol çekənlərin etirazlarının şahidi olmaqdaky. Onların mövqelərindən aydın olur ki, 160 nəfərlik siyahıya qol çekənlərdən bəziləri korruptioner bankın adının orada olmasından ya xəbərsiz olublar, ya da sonradan onların xəberi olmadan C.Hacıyevin adı həmin siyahıya salınıb. Qalmaqla ətrafında o fakt da meydana çıxır ki, siyahıya imzalar oktyabr ayında atılıb, sabiq bankın adı isə bundan iki ay sonra siyahıya salınıb, yəni qol çekənlərin bundan xəberləri olmayıb. C.Hacıyevin adının siyasi məhbuslarla eyni siyahıya ötən ilin dekabr ayında salındığını 160 nəfərlik siyahını tərtib edənlər də təsdiqləyirlər.

Siyahıya imza atanlar arasında **AĞ Partiya başqanı, keçmiş siyasi məhbus Tural Abbaslı** da var. O, "Yeni Məsələ" a açıqlamasında kifayət qədər sərt mövqə sərgili: "Siyasi məhbus siyahıları uzun müddədir ki, müzakirə mövzusu olaraq qalır. Bu məsələ istər müxalifət, istər hakimiyyət, istərsə də, QHT sektor üçün çox önemli məsələdir. Belə ki, müxalifət və QHT sektor üçün insan haqları və həbsde olan əqidədaşları, hakimiyyət üçün isə beynəlxalq aləmdə onun siyasi imici baxımdan əhəmiyyət kəsb edir. Ancaq təessüflər olsun ki, bəziləri bu məsələləre insan talepleri kimi deyil, gəlir mənbəyi kimi baxırlar. Bu da hakimiyyətin əlinde müxalifət və demokratik düşərgəyə qarşı kompromata çevirilir. Həbsdeki siyasi məhbuslar isə, günahsız yerə həyatlarını orada keçirməli olurlar. Bu məsələ həm də vicdan məsələsidir. Odur ki, men təmsil etdiyim AĞ Partiya her zaman siyasi məhbus siyahısı məsələlərinə ciddi yanaşmışq və her zaman haqqın yanında olmuşuq. Sonuncu defə də cəmiyyətə 2 siyasi məhbus siyahısı təqdim olundu. Biz də tərtibində AĞ Partiyanın başqan müavini, hüquq müdafiəci, keçmiş vicdan məhbusu Elşən Həsənov özünün facebook profilində bununla bağlı diqqətçəkən qısa bir status paylaşmış. Sitat: "Bir neçə gündür ki, siyasi məhbus siyahısına Cahangir Hacıyevin adının salınması ilə bağlı coxsayılı müzakirələr gedir. Bu səbəbdə Bəşir Süleymanlı dindirilib. Onu deyim ki,

gül olmaq isteyirsə, bu onun şəxsi işidir, bizim adımızı ora alet etməsin. Biz hansı sənədi və niyə dəstəklədiyimizi yaxşı bilirik. Bizim üçün insan talepleri, vicdan və təmizliyimiz alver predmeti ola bilmez. Bir daha bəyan edirəm ki, biz bu güne qədər Cahangir Hacıyev Eldar Mahmudovla birləşib dövlətin vəsaitləri yatırılan bankı talan edib. Bu şəxslərin ölkə iqtisadiyyatına vurduları zərərlər böyükdür. Məsələnin hüququ tərəflərinə gelincə, o həbsde

nəticəsində cinayet məsuliyyətinə cəlb olunması götürülür. Bəsit şəkildə fundamental hüquqlar nə deməkdir? Sərbəst toplaşmaq, ifadə azadlığı və vicdan hüquqlarından istifadə etmek nəticəsində həbs olunması. Orada Avropa Şurasının bir kriteriyası da var ki, açıq şəkildə ona qarşı irəli sürülmüş məsuliyyət qanunsuzdur, o halda belə çıxır ki, proses sifa-

"İmzaladığımız siyahıda Cahangir Hacıyevin adı yox idi"

Sabiq bankın adının olduğu siyahı skandal yaratdı; sənəd imzalanmaya təqdim edilərkən C.Hacıyevin adı siyahıda olmayıb; sənədə onun adını kim əlavə edib?

de yoxdur. Onun bu hakimiyyətin tərkibində zamanında təretdiyi cinayətləri nə biz, nə da xalq unutmayıb".

160 nəfərlik siyahını tərtib edən əsas şəxslərdən olan **keçmiş siyasi məhbus, hüquq müdafiəci Elşən Həsənov** özünün facebook profilində bununla bağlı diqqətçəkən qısa bir status paylaşmış. Sitat: "Bir neçə gündür ki, siyasi məhbus siyahısına Cahangir Hacıyevin adının salınması ilə bağlı coxsayılı müzakirələr gedir. Bu səbəbdə Bəşir Süleymanlı dindirilib. Onu deyim ki,

167 nəfərlik ilk siyahıda oli-

qarxaların, rüşvətxorların məsələsini araşdırmaq nəzərdə tutulmayıb və ümumiyyətlə, "gələcəkdə araşdırma" adlı qrafaya və ya bölmə də yoxdur".

Günunəsi.info-nun rəhbəri, keçmiş siyasi məhbus **Pərviz Həşimli** də sabiq banki-

olsa da, qanuni çərçivədə müümakimə olunmalıdır. Bir vətəndaş olaraq, əger onun istintaq və məhkəmədə prosessual hüquqları pozulursa, bu yolverilməzdir. Kimliyindən asılı olmayaraq, hər kəs Avropa İnsan Haqları Konvensiyası ilə hüquq və azadlıqlara sahibdir".

Qeyd edək ki, C.Hacıyevin bu məsələsi üzə çıxandan sonra siyasi və vicdan məhbusu olmaq üçün hansı kriteriyalara cavab vermək məsələsi gündəmə gəlib. İndiyə qədər bununla bağlı coxsayılı müümakimələr yaranıb.

Hüquqsūnas Əsabəli Mustafayev siyasi və ya vicdan məhbusu olmaq kriteriyalarını bu cür sadaladı: "Siyasi məhbus" ifadəsi Avropa Şurası tərəfindən işlədir. Onun da kriteriyaları var. Orada ilk növbədə bir şəxsin fundamental hüquqlarından istifadə etmək

Tural Abbaslı: "Bəziləri bu məsələlərə gəlir mənbəyi kimi baxırlar"

Elşən Həsənov: "Olıqarxların, rüşvətxorların məsələsini araşdırmaq nəzərdə tutulmayıb"

Pərviz Həşimli: "Belə bir sənədə qol çekdiyimi xatırlamır" **Əsabəli Mustafayev:** "Siyasi məhbus məsələsi fundamental hüquqlarının pozuntusu ilə bağlıdır"

□ Cavanşir ABBASLI

Güç strukturlarından möhtəşəm uğur

Azerbaycanın hüquq-mühafizə orqanları ölkəmizə qarşı xəyanətkar planlar hazırlayan, milli təhlükəsizliyimizin təhdidinə yönəlmış hərəkətlərin iştirakçısına çevrilən cinayətkar şəbəkəni ifşa edib. Baş Prokurorluq, Müdafiə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti bununla bağlı bəyanat yayıb.

Musavat.com-a verilən məlumatə görə, bəyanatda bildirilir ki, Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin kəşfiyyat və xüsusi xidmet orqanları tərəfindən Müdafiə Nazirliyinin Tərəfə rayonu istiqamətinə yerləşən bölmələrinə və yaşayış məntəqələrimizə qarşı genişmiyyətsiz təxribat fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin planlaşdırıldığı barədə eldə edilmiş məlumat əsasında aparılmış tədbirlər nəticəsində müəyyən olunub ki, xalqına, vətəninə və dövlətinə xəyanət yolu tutan iradəsi zəif, vətəndaşlıq ruhunu və vətəninə bağlılığını itmiş bir qrup herbi qulluqçu və digər mülki şəxslər Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi toxunulmazlığı, dövlət təhlükəsizliyi və müdafiə qabiliyyəti zərərinə olaraq düşmən keşfiyyatçıları ilə məxfi əməkdaşlığı cəlb edilərək müxtəlif vaxtlarda maddi maraqları namən hərbi sərr təşkil edən məlumatları eldə etməklə düşmən tərəfinə ötürübələr.

Məlumatda deyilir ki, toplanmış materialları əsasında dövlətə xəyanət və digər faktlar üzrə 2017-ci il 3 may tarixdə Hərbi Prokurorluqda Cinayət Məcəlləsinin 274-cü maddəsi ilə cinayət işi başlanaraq, Baş Prokurorluq, Müdafiə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşlarından ibarət birge istintaq-əməliyyat qrupu yaradılıb və ibtidai istintaq aparılır. Aparılmış təxiresalınmaz istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində düşmənin kəşfiyyat və xüsusi xidmət orqanlarının Bakı şəhərində ictimai yerlərdə həyata keçirməyi planlaşdırılan təxribat və terror fəaliyyətinin qarşısı alınır, məxfi əməkdaşlığı cəlb olunmuş bir qrup herbi qulluqçu və mülki şəxslər cənəyət məsuliyyətinə cəlb edilərək barelərində həbs qətimkən tədbiri seçilib. Hazırda cinayət işi üzrə təqsirli şəxslərin tam dairəsinin müəyyənləşdirilərək cənəyət məsuliyyətinə cəlb olunması istiqamətində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir: "Bəyan edirik ki, düşmən ölkəmizdə, o cümlədən Bakı şəhərində və respublikanın digər ərazilərində qəsdən vəziyyəti gərginləndirməyə yönəlmüş istənilən təxribat və terror fəaliyyətinin qarşısı bundan sonra da qətiyyətlə alınacaq və sarsıcı adekvat tədbirlər görülləcək".

"Fərqi yoxdur, ölkənin harasıdır, istəyir cəbhə xətti olsun, istəyir başqa yer, vətəne xəyanət bağışlanmaz haldır. Sadəcə olaraq bu, cəbhə bölgəsində baş verirsə, ikiqat təhlükəlidir. Ona görə ki, bu, birbaşa təhlükəsizlik, məharibə vəziyyəti ilə bağlıdır. Ordunun sirrinin verilməsi ən mühəddəs ünvanın sirrinin verilməsidir".

Sabiq milli təhlükəsizlik xid-

Düşməne salmış bir qrup herbi və mülki şəxs

Tutucu - terror və təxribatçılar hazır gəyirmişlər

Ermənistan kəşfiyyatına bağlı xəyanətkar şəbəkə ifşa edildi; Bakıda planlaşdırılan terror və təxribatların qarşısı alındı; ekspertlər durumu dəyərləndirir: "Hələ təhlükə tam sovuşmayıb..."

Məti zabiti İlham İsmayıllı bu fikirleri rəsmi qurumların açıqladığı məlumatı şərh edərkən "Yeni Müsavat"a bildirdi. Onun sözlərinə görə, bu dərcədə şəbəkələşmənin, sayın çox olması çox təessüf ki, ilk növbədə orduda eks-kəşfiyyatın zəif olmasına dələlet edir: "Burada xeyli insanlardan səhəb gedir, məlumatı görə 42 nefərdir. Amma eğer sonunda aşkarlanıbsa, bunun özü da böyük şeydir. Eyni zamanda buna səbəb olan nədir, ilk növbədə bu, araşdırılmalıdır".

İ.İsmayıllı xatırlatdı ki, keçmiş MTN-də orduda eks-kəşfiyyatla məşğul olan xüsusi idare olub: "Həmin xüsusi idarənin də tam məsuliyyətsiz fəaliyyətinin nəticəsində ki, say gəlib bu həddə çatıb. Hər halda istintaq bunun yanına səbəblərini, nəticələrini, vurulan ziyanı və onların necə aradan qaldırılmasını müəyyənləşdirməlidir. Bundan sonra da bütün cəbhə boyu erməni kəşfiyyatının qarşısının alınması üçün əməliyyat şəraitinə daha ciddi əməl olunmasına nail olmaq lazımdır. Öks təqdirdə, çətin olacaq. İstintaq müddətindən sonra da istintaq olmalıdır ki, daha kimlər düşmən kəşfiyyatına bağlı ola bilər. Bu zabitlərlə xidmet edənlərin özləri də sorğu-suala çəkile bilər. Ola bilsin, kimsə təşəbbüs göstərib deyə ki, biz bilməmişik, bu adamlar düşmənə işləyiblər".

Hərbi ekspert, ehtiyatda olan polkovnik-leytenant Üzeyir Cəfərov isə baş verənlərdən təccübənənmiş: "Mən hələ bir neçə ay əvvəl bu məsələ ilə bağlı herbi-eks kəşfiyyat idaresinin rəhbərliyinə aldığım məlumatlarla bağlı müraciət etmişdim. Onları xəbərdar etmişdim ki, bizdə narahatlı doğuran ciddi məlumatlar və konkret adlar var. Konkret olaraq bir gizirə bağlı məlumat vermişdim. Çünkü həmin şəxslər bağlı çox böyük nara-zılıqlar var idi. Mənə söz verdilər ki, bu məsələ ilə məşğul olacaqlar. Amma çox təessüf ki, axıra qədər prinsipiallıq göstərmədi".

Ü.Cəfərov şəbəkənin ifşasını ciddi hadisə saymaqla bərabər hesab edir ki, onların aprel döyüşlərinin daha uğurlu alınması ciddi şəkildə araşdırılmalıdır. Hələ təhlükə tam sovuşmayıb. Amma hesab edirəm ki, bu

Cıdır düzündə qələbə paradı

Elşad PASASOY
epashasoy@yahoo.com

İşgalçı Ermənistan Şuşanın işgalinin 25 illiyini bayram etməyə hazırlanır. Ancaq onu da yaxşı anlayır ki, Azərbaycan üçün Şaşa çox həssas əñvandır, onun bayramını hər saniyə qara gətirə bilər. Ona görə də öncədən müdafiə hölgəsi yaratmaq istəyir özü üçün.

Bu günlərdə düşmən bəyan etmişdi ki, aprel döyüşlərindən sonra inşa olunan üçqat istehkam səngərlərini yekunlaşdırmaq üzərdir. Düşmən Azərbaycan ordusunun gücünü anladıq üçün üçqat istehkam qurur, qorxudunu ara-sıra dərk edir, onu da yaxşı bilir ki, baş qatmağa yönelik danişquların sonadək davamına Bakı heç vaxt razi olmayacaq.

Bu mənada təhlükədən siğortalanmanın yolunu Rusiyanın ağuşunda qalmadıqda görür. Hətta ayrı-ayrı erməni analitiklər, ziyanlılar da əhalisi ilbəl azalan, əsgər tapa bilmədiyi üçün artıq 3 illik xidmətin müqabilində 10 min dollar mükafat vəd edən Ermənistanın sabahının qaranlıq olduğunu bəyan edirlər.

Ancaq hakimiyyət hərisliyi ölkəsinə bataqlığın dibinə yuvarlatmaq bahasına olsa belə, Qarabağ erməni Serj Sərkisyan'dan əl çəkmir. Budur, Ermənistan üçün həyəcan təbili çalan Levon Ter-Petrosyan parlament qapısının arxasında saxlayan Sərkisyanın hakim partiyası "Böyük Ermənistan" azarına tutulmuş terroru təşkilatla - "Daşnakşütün"la koalisivaya gedir, müttəfiqlik sazişi imzalayır. Sərkisyan gələn il prezidentlikdən getsə belə, hakimiyyətdə qalmaq üçün sonnucu ermənin qanından belə kecməyə hazırlır.

Azərbaycan 30 ilən sonra Bakıya gelib burada göz yaşı tökən ermənin dediklərinə də aldənmamalıdır. Olsa-olsa bu kimi gelişlər, ibarəli fikirlər ümumi işimizə yardım edə, haqlı olduğumuzu sübut etməkdə bize dəstək verə bilər. Lakin hazırlı durumda Azərbaycan diplomatiyası və Azərbaycan ordusu öz sözünü deməlidir. Əsgərimizi yüz yaşasın, işgal zonasında düşməni bir-bir aradan götürür. Diplomiyaımızın isə daha da əcəvə olmasına ehtiyac var.

Aprelin 30-da BMT Təhlükəsizlik Şurasının Kəlbəcerlə bağlı qəbul etdiyi qətnamənin ildönümü idi. Əslində Bakı bu qətnamə də daxil, BMT-nin 4 qətnaməsini xatırlatmalı, əsrin dördə birində kağız üzərində qalmış tələblərin icrasını tələb etməliydi.

Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanları xəyanətkar şəbəkənin üstünü açıblar. Yəqin ki, millət və dövlətə xəyanət edənlər şəhid qanı ilə suvarılmış torpaqlarımız üzərində düşmənlə bazarlıqla gedənlər layiq olduqları cəzani alacaqlar. Diqqətənən odur ki, eyni vaxtda Müdafiə Nazirliyi düşmənin Tərəfə istiqamətindəki bölmələrinə və yaşayış məntəqələrinə qarşı genişmiyyətsiz təxribat fəaliyyətinin həyata keçirilməsini planlaşdırıldılar barədə məlumat yayıb. Demək, rəsmi qurumlarımız düşmənin dəhşətli planının üstünü açıb. Bəlkə də erməni ordusu Şuşanın işgal günü üçün yeni sürpriz hazırlayırmış. Aprel döyüşlərindən sonra düşmən də im verdiyi itkişinə əvəzini çıxməq istəmirdim?

Ermənistan mayın 9-da Xankəndi şəhərində "qələbə paradi" keçirməye hazırlanır. Separatçı qurumun "mədafiə naziri", aprel döyüşlərində qaçıb sıçan desiyinə girmiş Levon Mnatsakanyan bele deyib. Bütün qurumlar hərkətə keçməli, beynəlxalq aləmə xıtəb olunmalı, "Ermənistanı durdurun" çağırışı edilməli. Öks təqdirde...

Yadınızdadırımlı aprel döyüşlərindən sonra Xankəndidəki ermənilər zırzəmilər dolmuşdu? Ən azı həmin günləri xatırladıq hərbi parad keçirmək istəyənlərə. Sankt-Peterburq və ya Vyana görüşü ilə bağlı "xatirelər"ə həsr olmuş Moskva danışqlarından nəticə gözləməyək. Rusiya da istəyir ki, ermənilərin Şuşa və Laçını dördə bir əsərdir (!) işgalda saxlamaları tədbiri sakit keçsin. Öks təqdirde erməni-rus hərbi birləşməsinin komandanı Andranik Makaryan "Putin bizim Qarabağda əməliyyat keçirməyimizə mane ola bilməz" deyəcək qədər cəsərət sahibi deyil.

Lakin istənilən halda düşmənə Şuşada, Xankəndidə rəhat hərəkət etmek fürsətinə verməməliyik. Bu, Şuşaya əcnəbi turistin gelişisi, ya Şuşa məscidində qazıntılarının aparılması, heç rus milyarder Streltyiqovun eşək belində Şuşa küçələrində gəzməsi də deyil. Cıdır düzündə erməni ordusunun "qələbə bayramı"nın keçirməsi çox ağır məsələdir. Axi, biz şəhidlərimizə söz vermişik, and içmişik. And kəsər bizi! Gərek bu ağır yükü çiçəmizə götürməye, ürəyimizdə gəzdirməyə razi olmayıq...

Erməni general özü etiraf etmişdi ki, Azərbaycan ordusu aprelde Ağdam cəbhəsini yarib Xankəndinə gire biləmiş. Deməli, elə də çətin deyilmiş, Şuşasız 25 il dözməyimizlə müqayisədə...

□ E.PASASOY

Iyazi

Əssalam-Əleyküm,
Daşkend
Nə Özbəkistan sə-
fərinin qoxusunu
alanda, nə ucuş tarixini bi-
ləndə, nə uçaqə minəndə,
nə də Daşkəndə enəndə bu
gedişin ilgim olmadığını,
artıq gercəyə çevrildiyini
ayırıda bilmədim. Bu an-
da belə, yuxularını danışan
bir kimiyəm. Nəyi nə-
dən sonra gördüyüüm bil-
mirəm...

**Röyamda nələr
gördüm...**

Əlbəttə, mənə məlum ki,
getdiyim yer rus imperializminin
qayçılılığı siyasi xəritə - Özbə-
kistan deyil. Sadəcə, coğrafi ter-
minlərlə ifadə etsəm, Turan
ovalığı, Amudarya, Sirdər-
ya-Ceyhun, Seyhun çaylarının
arası, Qızılqum, Qaraqum səh-
raları, Tyanşan, Pamir, Altay
dağları və nəhayət, Türk tarixinə
möhürünü vurmuş Mavərən-
nəhr imperatorluğu, möhtəşəm
türk dövlətlərinin beişiy... Yəni
mənim, sənin, bizim - Türkün
keçmişidir.

**Öz keçmişimə
yollanıram...**

Önce onu deyim ki, Özbə-
kistan Hava Yolları daima
AZAL-la uçan biri olaraq məni
yeməyi ilə təccübənləndirdi. Çox
ləzzətli isti yemək, növ-növ çör-
ək, keçəub, mayonez, pomidör,
xiyar, meyvə, yağı, cem, 2
cür pendir, 3 cür kolbasa, şirniyyat,
quru meyvələr; fistik, findiq,
ərik və digər yeyib unutduğum
yemişlər. Nə isə... ad günü
menusu.

AZAL-in dəndən, sudan
ibarət dervişvari süfrəsini xat-
laşdırıdım. Əcəba, özbək bizdən
zənginmi, yoxsa səxavətli mi,
yoxsa kəramətli mi? Kimdən əs-
kiyik ki? Onların qızılı varsa, bi-
zin də qara qızımız var! Kimin
qazancı çox olar? Kimin cibi dolu
olar? Kimin süfrəsi bol olar?
Yolboyu vurdum, çıxdım, bir nə-
ticə elde etmədim. İşimin adı
nə? Kasıbin işi dövlətinin pulunu
saymaq...

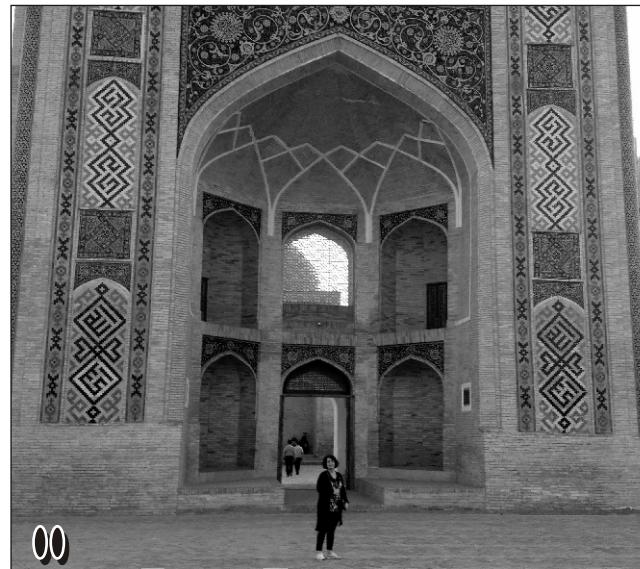
...Daşkənddə məni Uluqbey
xanımı Nodiro ilə qarşıladı. Bi-
zim təbircə desəm, Nadirə... Fi-
loloq olduğundan Azərbaycan-
dan gələn bir yazıçı qadını gör-
mek istəyibmiş. Görüşdük, ta-
nışdıq, bir neçə saat yanaşı olub
danışdıq. Bir-birimizdən xoşhal
olduq. Otele yerləşdikdən sonra
vaxt itirmədən üz tutduq Daş-
kəndin köhnə məhləsinə...

Hər addımda qarşımıza toy
çıxırı. Dedilər, Daşkənddə toy
mövəsümüdür. Bir şadlıq sarayı-
nın öndən keçirdik. Qaraney
çalançıları sıralanmışdı. Bu, nə-
sə, həşəməti bir toyə bənzəyir-
di. Ötüb keçə bilmədim, tama-
şaaya durdum.

Sarayının qarşısında bəyin, -
özbəklər bəyə "domot" deyirlər, -
yəni damatın böyükleri, qardaş-
ları dayamış, gələn qonaqları
qarşılıyır, sıralanmış çalançılar
ise qonaq gərəndə bir dütün qar-
aneyi göylərə qaldırıb üfürür,
bununla müsəflərlə "Xoş geldin,
şəref verdin" edirdilər.

Toya gelən edali xanımlara,
allı-şallı geyimlərə, viz-vizi saç-
lara, burma tellərə, qələm qas-
lara baxırdım. Gözəllər, nə göz-
zəllər... Dəmə görməmişəm,
eyni ilə bizim şadlıq evlərinin
önündəki parlıtı... Ciddi-ciddi
bənzəyisim varmış ha... Birca
qaraneyli pişvazımız əskikdi...

Bizdən fəqli olan nə idi?
Gelin maşında oturub gözləyir-

00

Özbək toyu, Özbək qızılı, qaraney, besbarmaq, daha nələr...

**Yazıçı-publisist Mehriban Vəzir Əmir
Teymurun qutsal yurdundan yazır**

di. Damat gəlib onu toy evinə
aparmalıymış. Gəlin... eləcə də
mən boyhana-boyhana qalmış-
dıq. Damat gəlmirdi ki, gəlmirdi.
Nəhayət, bəy, əlində çiçək dəs-
təsi, toy evindən çıxıb təmkinlə
gəlin maşınına sarı gəldi. Amma
hərə? Qapılar qapalı. Hansı qapı
həvəyi açılmış ki... əlin cibin-
de olsun.

Damat əlini cibinə atdı, pən-
cəradən içəri şabaş yağırdı.
Ooo... özbəyin pulu qalaq-qalaq;
100 dollar - 778000 sum.
Bəli, altı rəqəmli, eşil şabaş ma-
li... Amma nə olsun, qapı açı-
madı. Bəyin qardaşı gəldi, para
yağırdı, yənə açmadılar. Dostları
tökülüsdü, açmadılar. Əmizadələr,
dayızadələr... Mezhəke kim... Budu, han-
dan-hana, öndə oturan xanımın
ətəyi qalaqlandı, qapılar açıldı...

Nadire dədi, ayaqlarla fikir
ver, damat gəlinin ayagını bas-
malıdı, bu, çox vacib məqamı,
olmazsa olmaz. Hətta çəkiliş
olacaq ki, sonra söz-söhbət çıx-
masın, qohum-əqrəba demesin
ki... Vay, anaam, dedi-qoduya
bax.

Gəlin mirvari başmaqlı aya-
ğını Tiq-Tiq xanım terzi ince-
cə yere qoyan kimi damat qara
parlaq ayaqqabısı ilə gəlinin bə-
yaza bürünmüş ayagına basdı.
Amma... Hətta kənardan belə
hiss ediləcək qədər ehmalca.

Gəlin də sanki ayağını basılması
fürün uzatmışdı, başqa iddiası
yox kimi görünürdü, könüllü və
məmmun idi. Beləcə, bəy gəlini
arabadan alıb toy evinə aparı,
qaraneylər gur-gur gurlayırlar...

Gəlin qapı ağızında qaynat-
sına, qayınlarına yarıya qəder
əyilərək üç dəfə baş endirir. Yə-
ni bundan belə böyüüm sən-
sən, her əmrinə müntzizəm.

Belə. Bu toy mənən üçün bur-
ada bitdi. Allah xoşbəxt eləsin!
Yolçu yolda gərek. Axşam yem-
meyinə hələ vardi, o vaxta qədər
şəhəri gezib dolaşın bilərdik.

Şiyalar, tıxacsız yollar, sade in-
sanlar...

Bu yazılarında statistika
dastanı açmayacam, amma iki
kelme ilə deyim: Özbəkistan qı-
zıl ehtiyatlarına görə dünyada
5-ci yeri tutur, 30-dan çox qızıl
yatağında dörd min ton qızıl ehtiyati
var. İstər-istəməz sual do-
ğulur; bu qızıl hara gedir? Çox
boylandom, o vəzndə qızılın pa-
rılıtlı heç yerdə görə bilmədim.
Özbəyin bu servətdən payı
olmadığı her halində bəlli.

Daşkəndin o eski ehtiya-
mından bir şey qalmamış -de-
dik. Məbədlər, mədrəsələr,
məscidlər viran, qala divarları
dağılmış, yerində yeni bir görün-
tü ortaya çıxmışdı.

yeti var. Bir xalq öz dövlətçiliyi-
nin tarixini bilərsə, özüne inamı
olar. Özüne inamı olanın qüdrəti
olar. Qüdrəti olanın müqaviməti
olar.

Müqaviməti olana kimse
"mən sənə mədəniyyət getir-
dim" deyə bilməz.

19-cu əsrin əvvəllərində Ru-
siya ekspansiyası, yüz il sonra,
20-ci əsrin əvvəllərində Rusiya-
nın bolşevizm adlı yenilisli-
nəhayət, təbii fəlakət - 1966-ci il
zelzəlesi Daşkəndin mühüm tar-
ixi yadigarlarını silib süpürmüştür.
Şəhərin köhne məhləsində
yalnız kiçik bir ərazi salamat qal-
ıb. Bu, 16-ci əsrdə aid Barakxon
Mədrəsəsi, Kukeldaş medrəsəsi,
Kaffali Şaş məzvoleyi və bir

şib yanırdılar. Qeyzə gəlməmişdi-
lər; bu mantıdan da mütləq yə-
dilər. Mantının görkəmi xüsusi
estetik idi. Ondan da yedim.
Bir də Narin adlı ince bir bişmiş-
ş... qıyma ilə əriştənin qarışığı,
amma çox nəfis. Nə isə... Yeri-
niz məlum, hərəsindən bir tikə...
Nəfəsim kəsildi, direndim.

Nadirə durmadan piyaləmə
yaşıl çay süzürdü. Çayı az-
ca-azca süzəmək hörmət və şef-
qət əlaməti imiş. Kiçik piyalənin
dibinə süzülmüş iki udumluq isti
çay bir anda bütün yediklərimi
yox edir, mədəmi rahatlادır. Özbəklər yeməyi isti çayla yeyirler. Bir loxmaya, bir qurtum. Məni otelə getirdilər. Amma bu
ge saatda və bu ağır yemek-

dən sonra otel odasına siğa bil-
məzdim ki. Azı, bir saat yürümə-
liydim. Dedilər, özünə pasport
götür, küçədə saxlayıb yoxlaya
bilərlər. Pasportumu alıb otel-
dən çıxdım.

Ah... nə gözə! Havadan gül
iyi gelir. Akasiya çiçək açmış,
gecəyə eti saçmışdı. Sanki bir
ölkənin baş kəndində deyil,
dağların qoynunda, ya da
gül-bağçadadı. "Özbəkistan"
otelinin önündəki park gəncələr
ve yaşlılarla dolu idi. Özbəklər
ses-külyü deyillər. Hər yerde
sakitlik hakimdi. Dörd bir tərəfdə
polis - milis keşik çəkir. Olsun,
asayış berkəmal!

Bağın tən ortasında asayış
sahibi Uca Əmir at belində şah-
lanmışdı. Ona olan bağım, say-
ğım, heyranlığım çəkib getirib
məni buralara.

Böyük Əmir. Böyük Adam.
Hərb və idarəetmə sənətinin us-
tadı. Dövlətin özü qurmuş, tü-
züyünü (qanun) özü yazmış Ki-
şi. Dönüb dolanıb tamaşasına dururam. Elmin, sənətin, tehsil-
lin hamisi Əmir Teymur. Tacirlə-
rin, sənəkarların, azad bazarın
himayədarı. Bütün dincələrin, bū-
tün cərayanların yaşam haqqını
tanıyan Böyük Əmirin başına
dolanmaqdə davam edirəm.

"Temir" "dəmir" deməkdir.
Talein dəmirçi ocağında dağ-
lanmış, odlanmış, döyülbər
kərkişmiş DƏMİR ADAM. Ağır meğ-
lubiyətlər dadmış, yenilmiş, ac-
lıq, səfələt çəkmiş, sonunda qal-
ıb gəlmış Temir. Döyüslərdə
yaralanmış, axşak, Temur Ləng,
Topal Teymur, Tamerlan... Yaxşı müəllimlərdən dars
almış, elm-irfan sahibi Əmir
Teymur.

Cahan hökməarı oldu, hökmə-
nə axan çaylar durdu, amma
sonadək piri-mürşidi Seyid Bər-
ke ayağını qoyan yerə başını
qoydu. Ona hər tərəfdən tama-
şa edirəm. Onu hər yönən gör-
mək istiyəm. Xalqa deyil, öv-
lədlərinə və məmərlərinə qarşı
adi kimi dəmir intizam qurmuş
dövlət adamı! Əmir Teymur Bö-
yük Peyğəmbərimizin Türkə et-
diyi vəsiyyətə ömrü boyu əmel
etdi. Ey Türk! Əger bu üç şərə
əmel edərsənəsə hakimiyət nə-
silbənesil elində olacaq: ədalət-
le hökm edəcəksən! Əcəbi, də-
məni verəcəksən! Aman dileyənə
tərəfdən itirilmiş hakimiyətini
bu sirdəmi aramaq lazımdır?

Bu günüm burada, bu əfkar
içində bitdi. Sabah sübhən
Səmərqəndə yollanıram. Əmri-
min başkəndinə...

Hasıya: Qala divarları işğal-
çının sevmediyi nəsnədir, viran
qoyar, iz itirər, ən aži gizləyər.
Gözünüzün önüne bizim Bakı-
nın qala divarlarını getirin. Birinci
qat dağlımış, ikinci qatın mü-
yyəyen hissəsi qalmış, müyyəyen
hissə gizlədilmişdir. Sual edin
özünüzə, əcəba, milyonçu Na-
ğıyevin, Tağıyevin binaları, Bakı
qubernatorunun imareti niye
qala divarlarının dibində tikildi?
Niye qalanın təməli qazıldı? Hə-
lə dənizboyu qala divarını dem-
irik. Niye rus hökuməti bizim
milyonçulara məhz bu yerdə inşaat
etməye izin verdi?

Çünki qala divarları dövlət-
çilik rəmziidir. Arxadır, dayaqdır,
güvəndir, ürəye təpədir. Hara-
da qala varsa, orada dövlətçili-
yin tarixi, ənənəsi və mədəni-

yeti var. Mütəqədirlər, mütəqə
olsun, necə deyiblər, qonaq
evi yiyəsinin dəvəsi, harda
"xix" elədi, orada çökəmlədi. Ta-
mam, yeyim. Qorxa-qorxa bir
loxma alırdı. Yox, pis deyilmiş,
əmin olmaq üçün ikinci dəfə əl
uzatdım, hətta yaxşı imiş. Tam
arxayınlıq üçün üçüncü dəfə,
vay-vay, nə lezzətli imiş. Gör-
dün? -dedilər.

Özbəklər qurur hissi ilə ali-

Keçmiş unudanların gələcəyi

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Suşanın işgal tarixi yaxınlaşır. Ondan sonra da Laçının işgal günü gəlir. Yadına düşəni, mayda qara günlərimiz deyəsən elə bunlardır. Ancaq bu günlər haqda, çox da uzaq olmayan tariximiz bərdə nə bilirik? Demək olar çox az informasiyamız var. Son 24 ilde isə bu tarixi öyrənib dərs götürmək yerinə daha da dəlaşıq, yalançı əhvalatlarla millətin beynini doldurublar. Elə Suşanın işgal günü haçan-dır soruşsan, çox adam 8 may deyəcək. Halbuki, 9 may və 10 may olması haqda da cürbəctür mənbələrin xəbərləri var.

Suşada döyüşən könüllü özünümüdafiə taborlarından birinin komandiri Tofiq Oğuz olub. Həmin günlərdə itkin düşüb, böyük ehtimalla öldürülüb. Çünkü elə o vaxtdan bəri - 1992-ci ilin mayından Tofiq Oğuzdan heç bir xəbər-ətər yoxdur. Bəs xalq bu haqda niyə düşünmür? Niyə öz əsgəri-ni itirib-axtarmır? Dünən mən Facebook sosial şəbəkəsində balaca bir eksperiment aparmaq istədim. Tofiq Oğuzun internetdən tapdığım yeganə fotosunu (o da bir saytin köhnə bir yazısından çıxartma idi) paylaşdım, "Bu insanı tanıyır-sınızmı?". Tanıyan yox idi, ta ki, İsa Qəmər "Tofiq Oğuzdur" yazana qədər.

Ancaq adama deyərlər nə itirib, nə axtarırsan, bu dəqi-qə başımızı birtəhər saxlamaqla məşgul, vəziyyət çətindir. Doğrudan da vəziyyət çətindir. Milli "mister Fiks"lərimizin heç bir planı gözə dəymir. Eləcə inersiya ilə, etəlatələ enişdən üzü aşağı diğirlənməqdaiq. Harda qırılar qırılar - iqtisadi, siyasi, sosial gələcəyimizin əsas devizi budur. Bu yaxında çox etibarlı mənbədən eşitdiyim xəbər məndə əməllice ruh düşkünüyü yaratdı. Bakı məktəblərin-dən birində kitabxananın müdürü şagirdlərə evdə oxumaq üçün kitab... 1 manata verir! Bu da dolanışığın belə əsulunu tapıbdir. Danışdırısan haqlı çıxacaq. Deyəcək nə edim, mənim repetitorluğa imkanım yoxdur, evdə uşaqlarım acdır, maaş çatmır, necəse dolanmalyıq və sairə. O üzdən heç danışdırmasan yaxşıdır - 1 manatı ver, kitabı apar oxu, qaytar. Millet bu yolla inkişaf edəcəkdir!

Oxuyan olsa, elbəttə. Başqa bir məktəb kitabxanasına təzəlikcə özüm getmişdim bir işlə bağlı. Kitabxanaçı dedi ki, uşaqlar, müəllimlər oxuyurlar. Maraq üçün bir neçə kitabı rəfdən alıb titul vərəqənin içindəki oxucu kartına baxdım. Ağappaq idi. Bir nəfərin de "filan vaxt götürdü, filan vaxt qaytardı" qeydi yox idi. Demək yalan danışmaq çox asanlaşdır. 19-cu əsrə, 20-ci əsrin əvvəlində yaşamış maarifçilərimiz, əlifba islahatı uğrunda çalışan mütəfəkkirler, "Vətən dili" kitabı yanan Çernyayevski, "Hesab məsələləri" (riyaziyyat) kitabı yanan Üzeyir bəy Hacıbəyli indi dirilib məktəb kitabxanasında kitabı uşaqla oxumağa pulla verildiyini gör-səyidilər havalanardılar.

Mövzü açılmışkan, bir əcaib mənzərəyə etirazımı da bildirim. Axundov adına Milli Kitabxanamızın anl.az adlı elektron resursu var. Burada yerləşdirilən elektron kitabları oxumaq imkanı çox yaxşıdır, ancaq təessüsüf ki, kitabxana hər səhifəyə (PDF formatındadır) özünün nəhəng emblem-qoloqramlarını həkk edibdir, guya bununla müəlliflik hüququnu qoruyurlar. Başa düşmək olmur ki, misal üçün, klassik yazıçılarımızın, dünya və Azərbaycan qanunlarına görə artıq çap və yayım hüququ bütün bəşəriyyətə keçmiş insanların kitablarının elektron səhifələrinə niyə "AMK" hərfəri yapışdırılır, üstəlik bunları endirmək qadağan edilir? Axi bu kitabları 2000-ci illərdə latin qrafikası ilə təkrar çap edərkən biz xalq olaraq buna bir dəfə artıq pul ödəmişik - dövlət büdcəsindən ayırmalıq. Həmçinin, AMK xalqın, dövlətin kitabxanasıdır, dövlət büdcəsindən maliyyələşir. Bu halda xalq niyə pulunu verdiyi kitabı zülümələ oxumalıdır?

Rusiyada "Maksim Moşkovun kitabxanası" - lib.ru adlı elektron kitabxana resursu var. Bir ara bəzi müəlliflər pirat üsulla kitablarını yaydıgi üçün Maşkovu məhkəməyə verildilər. Bu zaman Rusiya dövləti lib.ru saytını himayəyə götürdü! Mədəniyyət Nazirliyinin xəttiylə pul ayırdılar, müəlliflərin kitabının haqqını ödəyib sayta qoydular ki, camaat sər-bəst oxusun.

Bütün dünyada belə pulsuz elektron resurslar, kitabxanalar var. Dövlətlər çalışır ki, insanlar oxusun, öyrənsin. Özü də bılık elə qəribə mahiyyətə malikdir ki, bunu nə qədər çox paylaşsan, o qədər də özündə artır. Yoxlamaq üçün oxuduğunuz bir kitabı başqasına danışın, təbliğ edin. Görəcəksiniz yadınızda daha yaxşı qaldı. Dövlətin kitabə, elmə qoyduğu pul da eyni təbiətə malikdir - beş manat qoysan şübhəsiz bunun xeyri beş yüz manat olacaqdır.

Ancaq elbəttə, geləcək nəslilərin xeyrini yox, indiki öz nəslinin, ailəsinin nəfini düşünən adamlara bunu izah etməyin mənasızlığını anlayıram.

Bir şəhərin ilhaqından başlayan işgal: gerisayım başlayır

Bu gün - ma-yın 8-i Azərbay-canın mə-dəni incisi, qədim şəhəri-miz Suşanın işgalindən 25 il ötür. Düz 25 il önce bu əzəli və tarixi türk yurdunu xəyanət nəticəsində düşmənin nəzarətinə keçdi. Və düz 25 ildir Azərbay-can Suşasız, Şaşa da Azərbaycansızdır.

Suşanın işgalini bizdən ötrü xüsusilə ona görə ağırlıdır ki, öz mühüm strateji mövqeyi səbəbindən onun düşmən əlinə keçməsi ilə neinkı Dağlıq Qarabağın, həmçinin daha 7 rayonun işgalinə yol açılmış oldu. Bu mənada işgal altında kərəzilərimizin sırasında sözsüz ki, Şaşa başda gəlir.

Demek, Dağlıq Qarabağın qurtuluşu da, bütövlükde Qarabağ məsəlesi də yalnız Suşanın azad olunması ilə başa çatacaq, yekunlaşacaq. Necə deyərlər, Şaşadan başlayan böyük işgal Suşada da tamamlanacaq. Nə qədər ki, bu, baş verməyib, nə qədər ki, Şaşa əsirlikdədir, hətta başqa bütün ərazilər azad edilsə belə, Dağlıq Qarabağ azad olunmamış sayılacaq.

Erməni şübhəsiz, yaxşı bilir ki, Suşanın ona dəxli yoxdur. Düşmən bu qədim şəhərimizi dəridən-qabıqdan çıxb erməniləşdirməyə çalışsa da, onun ərazisində "qədim erməni atributları" basdırıb-tapsa da, Suşanın gerçek sahibinin kim olduğunu fərqindədir. Fərqində olduğu üçün də şəheri ermənilərlə məskunlaşdırıb, bunu sadəcə bacarmayıb, çünkü ermənilər ora kütłəvi şəkildə köç etməkdən imtina edib, hətta Suriya ermənilər də buna razılıq verməyiblər - buranın əsl yiyyənin gec-tez geri döñəciyinə inandıqları üçün.

Suşanın, qədim Qarabağ torpaqlarının əsl sahibi - Azərbaycan isə hələ ki problemin dinc danışqlarla yoluq qoyulması imkanlarının tükenmədiyinə inanır, böyük qanların tökülməsinə ehtiyac görmür. Hələ ki.

Bu, əslinə qalsa, işgalçuya böyük bir şans, fürsetdir ki, o, nehayət, ağla gəlib daşı etəyində töksün və yad torpaqları tərk eləsin. Eyni zamanda ciddiye alıñ ki, vaxt limiti, səbir kasası artıq dolub. Azərbaycan hələ ki bir əlinde "sühl göyərçini" tutub. Amma onun digər əlinde "çomaq"dır. Yəni işgalçi hər an hərbi yolla da cəzalandırıla bilər. Gerisayım artıq başlayıb.

Artıq 30 ilə yaxınlaşan Qarabağ münaqışının müm-kün həll variantları isə ən müx-təlif ekspertlər səviyyəsində vaxtaşırı diqqət mərkəzinə gəlməkdədir. Bu xüsusda Ru-

Böyük savaşa aparən yoxluq - Şuşasızlıq...

Qarabağın ürəyi olan qədim şəhərimizin işgalindən bu gün 25 il ötür; Şaşa öz halal sahibinə qayıtmayıncı, Dağlıq Qarabağ davası bitmiş sayılmayacaq; rusiyalı keçmiş vasitəçinin Pol Qobl sağayı həll variantı reallaşa bilməz, cünni...

siya Xarici Keşfiyyat Xidməti və həmisiqlik həll etmək lazımnın keçmiş rəhbəri, ATƏT-in dir".

Minsk Qrupunun sabiq həmsətri, ordu generalı Vyacheslav Trubnikov Ermənistanın arm.info portalına müsahibəsində Qarabağ münaqışının tənzimlənməsinə ilə bağlı səs-ləndirdiyi fikirlər maraq doğurur.

Onun sözlərinə görə, Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibinə qaytarılması kifayət qədər problematikdir və Azərbaycana kompensasiya kimi 7 işgal edilmiş rayon ve Naxçıvan üçün dehəliz qaytarıla bilər (virtualaz.org). "Bu, Azərbaycan üçün müəyyən kompen-sasiya olacaq. Əlbəttə, bu variant, ola bilsin ki, heç də hamını qane etməsin. Lakin hər halda, ciddi ərazi iddiaları üçün zəmin olmayıacaq" - Trubnikov iddia edib.

Rusiyanın Qarabağ üzrə mövqeyini şərh edən keçmiş vasitəçi daha sonra bildirib: "Rusiyanın mövqeyi bəllidir - Dağlıq Qarabağda qalib və məğlub olmamalıdır. Bütün bunlar, üçüncü tərəf de daxil olmaqla, hamı üçün pis bitəcək. Qarabağla bağlı münaqışəyə nöqtə qoymayaq halin iştirakçısı olmaq düzgün deyil və olmaz. Güzeştin olmadığı, qısa üçün imkanların qaldığı yerde yekun razılaşma məmkün deyil. Bu, yalnız müvəqqəti saziş olacaq. Buna görə də, Qarabağı birdəfəlik

prinsipini irəli sürmüdü. 2000-ci illərin əvvəllerinə təsadüf edən bu plan hətta oza-mankı prezidentlər - Heydər Əliyev və Robert Köçəryan arasında müzakirə predmeti olmuşdu.

Lakin rəsmi İrəvan buna getmedi. Bir səbəb yəqin o idi ki, ərazi mübadiləsi nəticəsində Ermənistanın İranla sərhədi ite bilərdi. Ərazi mübadiləsi variantı habelə Suşanın əbədiyyən ermənilərde qalmasını ehtiva etdiyindən, Azərbaycanı da qane edə bilməzdə və buna razılıq verilmədi de.

Bir şeyi əminliklə qeyd eləmək olar və rusiyalı sabiq həmsətri de buna toxundu ki, Qarabağa dair yalnız ədaləti anlaşma daimi ola, bütün tərəflərin sixintilərinə son qoya bilər. Əks halda, gerçəkdən də, səhəbət yalnızca müvəqqəti sazişdən, müvəqqəti atəşkəs-dən gedəcək.

Ədaləti sülh isə - Suşanın, Qarabağın Azərbaycanın tərkibində olmasına deməkdir, Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiyasından vaz keçməsi deməkdir. Bu, olmayıacaqsə, tek bir alternativ qalacaq - müharibə. 25 illik Şuşasızlığın əsas dəri və xəberdarlığı da budur. Keşkə, bunu öncəliklə işgalçı tərəf anlayayıdlı. Həm də tez...

Əslinde sabiq həmsədrin söylədiyi yeni məsələ deyil. Vaxtilə amerikalı jurnalist və analistik Pol Qobl da problemin həlli üçün ərazi mübadiləsi

□ Analitik xidmət

Ermənistan-Rusiya birgə qoşun qruplaşması Qarabağda vəziyyətin gərginləşməsi halında ləngimədən tətbiq edilə bilər. Virtualaz.org xəber verir ki, belə bəyanatla həmin qoşun qruplaşmasının komandanı, Ermənistan ordusunun general-majoru Andranik Makaryan keçirdiyi mətbuat konfransında çıxış edib.

Eyni zamanda, Ermənistan ordusunun Naxçıvan və Türkiye ilə sərhəd istiqamətinə cavab-deh olan 4-cü ordu korpusunun komandanı olun general Makaryan bildirib ki, Ermənistan-Rusiya birgə qoşun qruplaşmasının komandanı həm dinc, həm hərbi dövrdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin sıralarından təyin ediləcək. Çünkü bu, onun sözlərinə görə, birgə qoşun qruplaşmasının yaradılmasına dair müqaviləde eksini tapıb.

Jurnalistlər sual veriblər: bəs Qarabağda vəziyyət gərginləşərsə Ermənistan-Rusiya birgə qoşun qruplaşması müdaxilə edə bilərmi? Makaryan bildirib: "İstenilən təhdid zamanı ləngimək olmaz". Bu zaman jurnalıst dəqiqləşdirici sual verib: "Ola biləm ki, Rusiya prezidenti Vladimir Putin sizə hücum etməmək barədə əmr versin?". "Xeyr, belə əmr verə bilməz" - Makaryan özündən razı halda vurğulayıb və əlavə edib ki, Ermənistan-Rusiya qoşun qruplaşması Türkiye tərefdən yönələ biləcək təhdidləri də neytrallaşdırmağa hazırlıdır: "Əger Türkiye istiqamətindən təhdid yaranarsa biz hərəkətə keçəcəyik. Çünkü sənəddə belə yazılıb".

Ermənistan-Rusiya birgə qoşun qruplaşmasına Ermənistan ordusunun 4-cü korpusu, Rusyanın Ermənistandakı 102-ci hərbi bazasının qoşunları və İrəvandakı Erebuni avia-bazası daxildir. Bu qruplaşmanın yaradılması məqsəd Ermənistanın sərhədlərinin təhlükəsizliyini qorumaq olduğu açıqlanmışdır, Rusiya tərefdən dənşənlər deyirdilər ki, qruplaşma-

Erməni general Türkiye və Azərbaycanı hədələdi - cavab gecikmedi

Hərbi ekspert: "Bakı və Ankara Rusiyaya narahatlığını çatdırma, erməni komandırın cəzalandırılmasına nail olunmalıdır"

Qarabağ münaqişəsi zonasında məmkün eskalasiyaya qarşı bilməz. Lakin indi həmin qruplaşmanın komandanı eminliklə deyir ki, erməni-rus qoşun qruplaşması Qarabağda da müdaxilə edə bilər. Hərbi ekspert, istefada olan polkovnik-leytenant Üzeyir Cəfərov məsələ ilə bağlı bildirdi ki, erməni generalin dedikleri səsənləmədir və erməni ictimaiyyətin ruh yüksəkliyinə kökləməyə hesablanan fikirlərdir: "Təxminən bir ildir erməni hərbi və siyasi rəhbərliyi, generalları vaxtaşırı bu cür hədələyici, özündən razı tonda bəyanatlar verirlər. O qədər qeyri-ciddiliyə yuvarlanıblar ki, hətta bu generalların bəziləri ne danışdıqlarının, bəyanatlarının nələrə səbəb ola biləcəyinin fərqində deyillər. Məlum bəyanatı verən Makaryan komandır təyin edəndən biz bəyan edirdik ki, erməni hərbçinin komandır qoyulması prob-

lemələr meydana çıxara bilər, Rusyanın özünü belə, problemlə üz-üzə qoya bilər. Artıq erməni general malum sərsəm bəyannatı dile getirməklə Rusyanı da ən azından bir aqıqlama, izahat vermək durumuna salmış olub. Rusya izahat və aqıqlama vermelidir ki, erməni generalın dedikleri Rusiya Müdafiə Nazirliyinin mövqeyi deyil və onun dediklərinin heyata keçməsi mümkün deyil. Erməni general eslinde Rusiya prezidentine de meydan oxumuş olub. Onun "mənə Putin əmr verə bilməz" aqıqlamasının bir mənası da budur. Hesab edirəm ki, yəqin bu başdan xarab erməni generalla bağlı bir ölçü götürüləcək. Ola bilsin ki, onun vəzifədən uzaqlaşdırılması məsəlesi gündəmən gelecek. Çünkü Rusiya və şəxsi Putin belə məsələləri, bu cür özfəaliyyətləri başlışdırır. Birgə hərbi birləşmə istenilən halda hər hansı bir qərarı iki ol-

kənin rəhbərliyi ilə razılaşdırıb buna əsasən verməlidir. General Makaryan isə özünü elə aparıb ki, sanki birləşmiş hərbi birləşmə onun şəxsi mülküdür və istədiyi vaxt birləşməyə istədiyi əmri vere bilər".

Eksper特 vurguladı ki, erməni generalın bəyanatına Türkiye Azərbaycan rəsmi şəkildə reaksiya verməlidir: "Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı Rusiyaya narahatlığını bildirmelidir. Vaxtında məsələyə ciddi reaksiya verilməlidir və Rusyanın erməni komandırının cəzalandırılmasına nail olunmalıdır ki, gələcəkdə onun hansısa ağılsız göstərişləri ilə ne biz, ne da Rusya üz-üzə qalmassis. Çünkü onun nə vaxtsa hərbi birləşməyə indi dilinə getirdiyi fikirləri əmr etməsi mümkündür. Demirəm ki, əmri dərhal icra olunacaq, ancaq sözsüz ki, belə bir əmrin olması belə, Azərbaycan-Rusiya münəsibətlərinə xələf getirə bilər. Rusiya həkimiyətinin nəzərinə bütün bu məsələlər rəsmi şəkildə çatdırılmalıdır. Mən düşünmürəm ki, Rusyanın hansısa zabiti və birləşmiş hərbi birləşmənin şəxsi heyəti erməni generalın hansısa qanunsuz əmrini icra eləsin. Ancaq hər bir halda biz dövlət olaraq bu məsələnin üstündən sükutla keçməməliyik. Makaryan nə qədər qeyri-ciddi bəyanat veribse belə, Azərbaycan bu məsələyə reaksiya verib narahatlığını Rusiyaya çatdırmalıdır".

□ Etibar SEYİDAĞA

problemlərin həllində öne çıxır. Əslində isə belə deyil. ABŞ bu yaxınlarda Rusyanın nəzəratində olan Suriyadakı əsəd qüvvələrinin hərbi aerodromuna hava zərbələri endirmək səbəb etdi ki, bölgədə istədiyi an istədiyi hərəkəti etmək güclündədir".

Eksper特 qeyd etdi ki, ABŞ-in gücü və rolü daha da güclənəcək: "Azərbaycana bu sərf edir. ABŞ-in problemlərin həllində liderliyi itirməsi şübhəsiz ki, Azərbaycanın maraqlarına cavab verməz. Azərbaycan 1990-ci illərin əvvəllərindən öz təhlükəsizliyini ABŞ-la əməkdaşlığın əsasında qurub. ABŞ əsasən Azərbaycanın müstəqilliyinin və təhlükəsizliyinin qaranti rolunda çıxış edib və edir. Odur ki, ABŞ-in dünya problemlərinin həllində liderliyi saxlaması Azərbaycanın maraşına cavab verir. Əslində Cənubi Qafqazda da aparıcı rolu ABŞ oynayır. Cənubi Qafqazda bu gün Rusyanın bir hərbi bazası var ki, o da Ermənistanda yerləşir. Rusyanın iqtisadi qüdrəti, siyasi qüdrəti Cənubi Qafqaz regionunda ABŞ qədər nümayiş olunmur. Qafqazda bütün real nəhəng iqtisadi projeler ABŞ-in patronajlığı altındadır. Getdikcə, bu xətt güclənir. Biz istədik-istəmədik, bu proses gedir, Rusyanın mövqələri getdikcə zəifləyir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Azərbaycan üçün təhlükə, yoxsa şans? **Mehman Əliyev:**

"ABŞ-in liderliyi itirməsi milli maraqlarımıza uyğun deyil..."

ümmükiyyətə, Yaxın Şərqdə bu gün əsas aparıcı rolu ABŞ oynayır. NATO-da əsas güc sahibi yenə ABŞ olaraq qalır. ABŞ tədricən Rusiya etrafında hərbi güc-dən ibarət helqə formalasdır-maqdadır. İqtisadi potensialına, dünyadakı siyasi, hərbi, iqtisadi problemləre təsirinə görə Amerika yenə öndədir. Yeni bütün pa-

rametlər üzrə müqayisə edəndə ABŞ-in birinci olduğu görünür. ABŞ-in liderliyi itirməkdə olduğunu demək üçün ciddi əsaslar olmalıdır. Moqerini o fikrini heç bir ciddi əsas göstərmədən bildirir. Mən təxmini başa düşürəm xanım diplomat eslinde nəyi demek istəyib. Onda belə bir təssürat var ki, Rusiya regiondakı

Qara zolaq

Xalid KAZIMLI

Bu coğrafiyada tarixən belə olub. Mürəkkəb situasiyalardan baş çıxarmaq, qəliz problemləri aram-aram, hövselə və səliqə ilə çözmək yerinə, daima bəsit situasiyaya qəçib, sadə prosesləri idarə ediblər.

Stalin niyə deyirdi ki, "adam yoxdursa, problem də yoxdur". Çünkü onda və silahdaşlarında çoxsəsli xora tablaşmaq, fikir və mövqə müxtəlifliyi şəraitində kombinasiyalar qurmaq, Avropada olduğu kimi, çoxpartiyalı sistem əsasında dövləti idarə etmək qabiliyyəti yox idi. Birçə onu bildirdi ki, assin, kəssin, situasiyanın mürəkkəbliyəsinə imkan verməsin. Daha filan opponent düz deyir, ağılli yol göstərir, ona dəxli yox idi. "Idarə etməyə mane olur, demək, məhv edilməlidir", - düşüncə bu idi.

Asanına qaćmaq, "məsələni birdəfəlik həll etmək", özü-nü çətinə salmamaq vərdişlərimiz üzündəndir ki, ölkəmizdə vaxtaşarı belə bir situasiya yaranır: xırda problem yaranmasına çalışaraq daha böyük problem yaradırıq.

Məsələn, son günlərin en aktual problemini götürək, sarı zolaq məsələsini.

Ölkənin yetkin və fəal kəsiminə, xüsusiələ də paytaxt sahinkərinə bəlliidir ki, Bakıda İslamiada adlandırılan idman yarışması keçirilir və bu yarıla bağlı şəhərin bir sıra küçə və prospektlərində nəqliyyatın hərəkəti məhdudlaşdırılır. Başqa sözə, yolların bəzi hallarda üzdə biri, bəzi hallarda isə yarısı sarı xətərlə xüsusi zolağa alınır, bu zolaqla yalnız idmançıları daşıyan nəqliyyat vasitələri, bir də İslamiadən təşkilatlılığına cəlb edilmiş xüsusi avtomobillər hərəket edə bilər.

Məqsəd odur ki, idmançıların yaşadıqları otellərdən idman arenalarına daşınmasında problem yaranmasın. Bir neçə min idmançının yarı saatına gecikməməsi, problem yaranmasına üçün tətbiq edilən sarı zolaq yasağı isə bir neçə yüz min insana ciddi problem yaratmaqdadır.

Onlar mənzil başına çatmaq üçün saatlarla tixacda qalırlar. Baxırsan ki, yolun bir hissəsi, sarı zolaq bomboşdur, amma artıq "qara zolaq" adlandırma biləcəyimiz hissədə minlərlə avtomobil ard-arda düzülüb'lər.

Bəlkə buna da tablaşmaq, vərdiş etmək mümkündür, anlayış göstərərək düşünmək olar ki, belə kütłəvi idman tədbirləri iki-üç ildən bir, o da 15-20 gün ərzində olur, necə deyərlər, müvəqqəti çətinlikdir.

Ancaq problemin həlli yolu var axı, bir az artıq diqqət, bir az artıq səy, əmək, enerji sərf edərək, sarı zolaq problemini həll etmək olar.

İdmançıların öz otel otaqlarında müşil-müşil yatdığı, idman arenalarının qapısının bağlı olduğu gecə və seher saatlarında neye görə sarı zolaq bomboş, "qara zolaq" isə avtomobillərlə təpili-tixili olmalıdır? Səher saatlarında sarı zolağı xalqın üzünə açmaq, hərəkət icazə vermək olar, çünkü o yolda hərəkət iki-üç saatdan sonra başlayacaq. Bir de idmançılar yarışib-qurtarandan, otellərinə varid olandan sonra yenidən yolda intensiv hərəkəti bərpa etmək mümkündür. Çünkü onlar gecənin bir aləmi yenidən arenaya qayıdış güləşəsi, dombalaq aşası deyillər.

Bax, bunu düşünən, idmançıların hərəkət cədvəlini, yarış qrafikini incəliyinə, son detalına öyrənən və situasiyanı çevik, operativ və effektiv şəkildə ("gelirlər, yolu açaq, getdilər, camaati buraxaq" düsturu ilə) idarə edən yoxdur. "Yolu birdəfəlik bağlayın" demək asandır, "sarı xətti keçəni cəriməleyin" göstərişi vermək isə asan olduğu qədər de sərfelidir. Bütçəyə əlavə milyonlar gəlir. Gəlir de nə olur? Heç nə, Küveyt kimi milyardılara sahib ölkələrin idmançılarına sərf olunur.

Ən pisi odur ki, üzrülü səbəbdən tələsən, hövsləsizliyi və saymazlığı üzündən gözləməyə təhəmməl etməyə yüzlərlə sürücü o sarı zolağa məhəl qoymur, şütyüb gedirlər, onlara baxan bəziləri de gedənlərin ardınca düzülür. İrlidle onların çoxu ya YPX-nin, ya da müşahidə kamerasının qorxusundan yenidən "qara zolaq" aqayıdlar, beləliklə, sarı zolaqdan heç çıxmayanları daha da ləngidirlər.

Yəqin ki, o cür sürücülərin bir çoxu cərimələnəcək, sarı zolaqda hərəkət etməyin baha başa gəldiyini dərk edəcəklər. Hazırda isə hiss olunur ki, "yığılan cərimələri sildirəcəyi"nə ümid edənlər çıxdır.

Uzun sözün kesesi, bu sarı zolaq qadağasının üzərində yenidən düşünmək lazımdır. İnsanlarımız lüzumsuz yere niyə eziyyət çəksinlər ki? Yolun yarısı boş ola-ola uzun müdədet, həm de gecə saatlarında səbəbsiz yere tixacda qalan insanın nəinki ölkəsinə, hətta özüne də hörməti azalır. Hami bu qara zolaqdan çıxməq istəyir.

Bəki Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Abşeron Rayon Məhkəməsinin hakimi Sevinc Quliyevanın həyat yoldaşı Kənan Quliyevin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi yekunlaşıb. Hakim Mahmud Ağalarovun baxdığı iş üzrə 19 zərərçəkən var və onlar hakimin həyat yoldaşına tümümlilikdə 2 milyon manata qədər pul, maşın, mal, emlak veriblər.

Bu, Kənan Quliyevin ilk məhkumluğudur. Bəsində 2015-ci il yanvarın 13-də hazırlıq cinayət işi üzrə həbs qətimləri tədbiri seçiləndə onun digər hökmələr barəsində çıxarılan şərti cəzənin müddətinin bitməsinə 1 neçə ay qalırımdır.

Belə ki, K.Quliyev 2013-cü ilin əvvəllerində də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin daimi "qonaq"larından olub. Həmin il aprelin 24-də baresində dələduzluq maddəsi ilə başlanmış iş üzrə ittihaməcidi hökm çıxarılıb. O dövrə zərərçəkənlər vurduğu ziyanı qaytardığından barəsində 7 il şərti və 2 il sınaq müddəti ilə hökm çıxarılıb və məhkəmə zalından azad edilib. Azad edildikdən sonra K.Quliyevin fealiyyət dairəsi daha da genişlənib. O, növbəti dəfə həbs ediləndən sonra baresindəki cinayət işinin cildləri günü-gündən artmağa başlayıb. Ona pul, mal, mülk və bahalı maşın verib qazanc əldə etmək istəyənlər Xətai Rayon Polis İdarəsinin İstintaq Şöbəsinin dəhlizlərində peydə olublar. Beleliklə, zərərçəkənlərin sayı 19-a, iş üzrə cildlərin sayı 6-ya, cinayət epi-zodlarının sayı isə 21-ə qədər artıb. K.Quliyev ittihamları redd edir. Zərərçəkənlər isə deyirlər ki, bu, onun müdafiə taktikasıdır. İddia edirlər ki, onun atlığı addımlar hakim vəzifəsini daşıyan həyat yoldaşı tərəfindən

Hakimin həyat yoldaşının 2 milyonluq cinayət dosyesi - faktlar

Kənan Quliyev təzyiqlərdən yayınmaq üçün həyat yoldaşından kağız üstündə boşanıb...

koordinasiya olunur.

Zərərçəkənlər deyirlər ki, K.Quliyev onların inamını qazanmaq üçün onlara iş görüb, bir neçə dəfə onlardan aldığı malların pullarını ödəyib. Dövriyyəni bir neçə dəfə genişləndirdən sonra isə pulları ödəməyərək onlara qarşı dələduzluq edib. Bu yolla onları digər

şəxslər qarşısında borclu vəziyyətə salıb. Odur ki, baresində cinayət işi başlandıqdan sonra isə zərərçəkənlərin sayı durmadan artmağa başlayıb. K.Quliyev hələ ilk məhkumluğunu ərəfəsində həyat yoldaşı ilə boşanıb. Zərərçəkənlər qeyd edirlər ki, boşanma rəsmi sənəd kimi Quliyevlərə lazımlı olub. Faktiki isə

hakimlə həyat yoldaşı bu gün de münasibət saxlayırlar.

Zərərçəkənlərin sözlərinə görə, K.Quliyev ilk dövrlərde armatur alveri ilə məşğul olub. Bu alverlə yanaşı sonradan maşın alveri də edib. Zərərçəkənlərin bir çoxundan bahalı maşınlarını alıb, həmin maşınları betona dəyişib. İlk vaxtlarda

aldığı maşınların pulunu ödəyib. Buna görə də zərərçəkənlərin etibarını qazanıb. Həbində əvvəlki 2 ayda isə armatur və götürdüyü maşınların pulunu verməyib. Zərərçəkənlər pullarının mənimsəmə sxemlerinin həyat yoldaşı ilə birgə çəkdiyini iddia edir, bildirilər ki, bunu məhkəmə zamanı hakimlərə də deyiblər. Qeyd edirlər ki, Kənan Quliyevin hakim vəzifəsini daşıyan həyat yoldaşı Sevinc Quliyeva onlara tomaslar zamanı "mən onu tanımırıam" deyir. Faktiki isə onlar boşanandan sonra da bir yerde yaşayıblar, birgə toyulara belə gediblər.

Zərərçəkənlər deyirlər ki, K.Quliyev saxlanıldığı Bakı İstintaq Təcridxanasında çox yaxşı şəraitdə yaşayır. 2 ildir ki, "burjuy" kameralarında yartır. Hər ay orada qalmagın xərci 4-5 min manatdır.

Həmi deyir ki, onun mülli-mi həyat yoldaşdır, onlar bir yerdədirler. Sadəcə rəsmi olaraq boşanıblar. Kənan Quliyev 2 milyonu nə edib? Haradadır həmin pullar? Onların əlaqləri var. Əger bu adamlar boşanı-

larsa, qarşılıqlı bir-birinin qohumlarının toyunda necə iştirak edirlər?

Faktiki olaraq Kənan Quliyev həyat yoldaşı ilə birgə yaşayır. Onun yol göstərəni də həyat yoldaşdır. 2-ci dəfə həbs edilməzdən əvvəl onlar birgə toyda olublar. Zərərçəkənlər qeyd edirlər ki, bu faktlar onlara ibtidai istintaq zamanı da bəlli olub. Düşünübər ki, K.Quliyevin həyat yoldaşına pislik etməsinlər, onun işdən çıxarılmasına yol açacaq məlumatları ictmailəşdirməsinlər.

Zərərçəkənlər metbuat vəsitəsilə K.Quliyevin həyat yoldaşına müraciət edərək onları incitməmələrini tələb ediblər.

Quliyevlərin istədiyi budur ki, insanları incitsinlər, get-gələ salıb mal-mülk, pullarından əl çəksinlər. Ya da bezib Kənan Quliyevin şərtlərini qəbul etsinlər. Yeni 3 manatın yerine 1 manat alıb şikayətçi olmasınlar. Bütün bu sxemləri çəkən adam kimi K.Quliyevin həyat yoldaşının adı çəkilir. 2 ildir davam edən iş üzrə proseslərdə zərərçəkənlər bunları deyirlər. Ötən müddət ərzində Quliyevlərin əlaqləri haqda məlumat toplayıblar. Zərərçəkənlər deyir ki, həkimlə onun 2-ci dəfə dələduzluqda ittiham edilərək həbs edilən həyat yoldaşı arasında əlaqə qalmadıdər.

Mövzuya qayيداçığı.
□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

P.S. Yazida adı hallanan hər kəsi, o cümlədən hakim Sevinc Quliyevanın da dini məməyə hazırlıq.

Namus üstündə qətl törədən bankirdən şok ifadə

Ömürlük azadlıqdan mərhum edilən Zaur Tərlanov qətlə yetirdiyi qardaşları nədə günahlandırdı?

Bəki Apelyasiya Məhkəməsində hakim Əflatun Qasimovun sədrliyi ilə "Bank Standard"ın işçisi Zaur Tərlanovun apelyasiya şikayəti üzrə proses yekunlaşdır. Məhkəmə Z.Tərlanov barəsində birinci instansiya məhkəməsinin çıxardığı ömürlük həbs cezasını qüvvədə saxlayıb. Bu, Z.Tərlanovun yaxınlarının, vəkili Vüqar Xasayevin kasıkin etirazına səbəb olub.

Onlar deyirlər ki, namus üstündə baş vermiş hadisəyə görə teyin edilən cəza həddən artıq ağırdır. Birinci məhkəmə imstansiyasının olduğu kimi, Bəki Apelyasiya Məhkəməsində de qətləndən evvəl və sonra baş verənlər araşdırılmayıblar. Belə ki, hadisə baş verən gün Sahil qəsəbəsindəki kafedən Rəhimov qardaşları coxsayı şahidlərin gözü qarşısında ana-bacı söyüsu ilə təhqir etməklə zorla çıxarıblar. Onu qəsəbənin kənarına, məşət tul-

lantları olan əraziyə aparıblar. Yaranmış mübahisə zamanı Zaur Tərlanov özünü zəruri müdafiə edib. Hadisədən dərhal sonra da Qaradağ Rayon Polis İdarəsinin 38-ci polis bölməsinə gedərək könüllü təslim olub.

Müdafieçi Vüqar Xasayev bildirir ki, hadisə namus üstündə baş verib. Belə ki, Cavid Rəhimov Zaur Tərlanovun evinə girərək həyat yoldaşı Xanım Aslanovaya təcavüz edib. Müdafieçinin sözlərinə görə, apelyasiya instansiyasında

1-ci instansiya məhkəməsində araşdırılmamış dəlil və sübutların araşdırılması üçün məhkəmənin qismən istintaqla keçirilməsinin təmin edilməsi üçün vəsatet verib. Həqiqətin üzə çıxmasi üçün dövlət ittihamçısı Ceyhun Budaqov həmin vəsatətlərin təmin edilməsinə vacib sayıb. Buna baxmayaraq, hakim Əflatun Qasimov məhkəmənin qismən istintaqla keçirilməsinin zəruri olduğunu halda, vəsatəti təmin etməyib.

Bundan başqa, hakim Zaur Tərlanovun müdafiəcisi Vüqar Xasayevin çıxış etməsinə belə şərait yaratmayıb. Hökmün qüvvədə qalmasını elan edərək məhkəməni tez-bazar yekunlaşdırıb. Halbuki məhkəmən 3 müdafiəcisi olub. Onları müdafiə çıxışlarını belə dinləmədən ilk məhkəmə instansiyasının hökmü qüvvədə saxlanıb. Zaur Tərlanovun müdafiəcisi və dövlət ittihamçısı məhkəmənin istintaqla aparılmasını xahiş edirərsə, hakim niyə bu xahişin nəzərə alırmı? Z.Tərlanovun yaxınları iddia edirlər ki, hakim Əflatun Qasimova və Bəki Apelyasiya Məhkəməsinin sədri İman Nəgiyevə hökmün qüvvədə qalması tapşırılıb. Onlar da tapşırığa əməl ediblər.

Yada salaq ki, Z.Tərlanov 2015-ci il yanvarın 8-də axşam

saatlarında Sahil qəsəbəsində 1985-ci il təvəllüdü Cahid və 1980-ci il təvəllüdü Cavid Rəhimovlarla uzun çəkişmədən sonra onlara odlu silahdan atəş açmışdı. Qardaşlar hadnə yerində dünyalarını dəyişmişdi. Baş vermiş olaydan əvvəl Rəhimov qardaşları Zaur Tərlanova, onun ailə üzvlərinə qarşı son dərəcə qanunsuz addımlar atıblar. Z.Tərlanov təqib və təzyiqlərdən yayınmaq üçün yaşıdagı ünvanı aylarla tərk etməli olub. Yaşadığı qəsəbəyə qayıtdıqdan sonra isə belə bir ağır cinayət baş verib. 2 qardaşın ölümünə səbəb olan olayın səbəbləri haqda Z.Tərlanov Bəki Apelyasiya Məhkəməsinə yazdıqı şikayətde son dərəcə ilginc məqamlar yer alb. Belə aydın olur ki, məlum qətlən ayalar əvvəl qardaşlar Z.Tərlanovun evinə basqın ediblər, onun 34 min manatını elə keçiriblər. Bundan başqa, həyat yoldaşına təcavüz olunub.

Z.Tərlanov hakim Ə.Qasimova barəsindəki hökmün bütövlükde yalanlar üstündə qurulması haqda geniş çıxış da təqdim edib. Qeyd edib ki, ona qarşı baş verən qanunsuz əməllerin arxasında Rəhimovların anası Niyar Rəhimova dayanıb. Hakim təqdim olunan çıxışdan sitat:

"Bu əməlləri ilə də hamiya səbəb edir ki, əsl müqəssir, günahkar məhz "mütəqaddəs ana" adını daşıyan Niyar Rəhimova özüdür. Niyar Rəhimovanın

mütəşəkkil bir dəstə yaratdığı və bu dəstəyə birbaşa rəhbərlik etməsi, cinayət işi materiallarında, fonoskopik ekspertiza rəyində, telefon danışqlarında, SMS yazışmalarında, cinayetkar dəstənin üzvlərinin verdikləri ifadələrdə də öz tesdiqini tapıb. Lakin məhkəmə bu faktların, sübutların heç birinə hüquqi qiymət vermedi. Dəfələrlə məhkəmə istintaq zamanı Cavidin üzərindən çıxan 6 ədəd patronu əsas götürərək, onların silahlı olmayı ilə bağlı araşdırma aparılmasını və yenidən hüquqi qiymət verilməsini xahiş etsəm də, məhkəmə bu sübutlara heç birinə hüquqi qiymət vermedi. Mənim 2-ci, 3-cü atəsi qarşı tərəfin silahlı mənə tərəf tuşlayıb, "səni öldürürəcəyəm" deməsindən sonra, özünümüdafıə zəmindaqında açığımı protokolda qeyd etmedilər. Bəs niyə mən onların ölümüne səbəb oldum? Bu sualların cavabı xüsusi məhkəmə fonoskopik ekspertiza rəyində tam əks olunur. 1-ci instansiya məhkəməsi bu faktlara əsasən aramızda olan ədəvəti, düşmənciliyi təsdiqləyir, lakin hansı motiv əsasında töredildiyini müəyyən etmir, heç bir hüquqi qiymət vermir. Hökm bütövlükde yalan üstündə qurulub".

Z.Tərlanovun yaxınları bildiriblər ki, Bəki Apelyasiya Məhkəməsinin qərarından Ali Məhkəməyə kassasiya şikayəti verəcəklər.

□ E.HÜSEYNOV

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Ötən həftənin yadda qalan siyasi olaylarından biri de rusiyalı tamimlı politoloq, Beynəlxalq Avrasiya Hərəkatının rəhbəri, Kremlin ideoloqlarından sayılan Aleksandr Duqinin Azərbaycana səfər etməsi və burada Qarabağ mövzusunda verdiyi açıqlamalar oldu. Ələlxisus da onun "İşgal altındaki rayonlardan 5-i ilkin mərhələdə Azərbaycana qaytarılmalıdır", "Rusiya Dağlıq Qarabağ da daxil, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü taniyır və bu, çox mühüm məsələdir" fikirləri diqqət çekdi.

Duqin, eyni zamanda, "Lavrov planı" deyilen həll variantının masa üzərində olduğunu eyham vurdu. Bele bir həll modelinin hətta münaqişə təreflərinin gündəmində durduğunu, Türkiyə və İranın da işin içinde olduğunu bildirdi. Bəs, rusiyalı politoloqa inanmaq olarmı, Duqin nə dərəcədə səmimi idi və mötəbər dairələrin rəyini ifade edirdi? Ekspert və siyasişərin məsələyə baxışları birmənali deyil.

"Gündəmde olan Lavrov planı hələ ki, müzakirə olunur". Bu sözləri Axar.az-a açıqlamasında politoloq Tofiq Abbasov deyib. Politoloq hesab edir ki, Duqinin Qarabağa dair son

Ermənilərin növbəti təxribatı - çaya partlayıcı maddələr buraxılır

Son günlər yağın aramsız yağışlar Ağdamın cəbhəyəni kəndlərində sel təhlükəsi yaradı. APA TV-nin xəberinə görə, ermənilərin dağlardan gələn suyu rayonun sağ sahilində keçən Qarqar çayına buraxması Əfətli, Evgölə kəndlərinin 1400 hektar sahədəki kənd təsərrüfatı əkin sahələri üçün tehlükə yaradıb.

Yaranmış vəziyyətdə çıxməq üçün Ağdam rayon Mexaniki Suvarma İdarəesi çayda sahil-bərkitmə işləri aparır. Qarqar çayında yeni qurulan bandler vasitəsilə məcrasından çıxan suyu yenidən Qarqar çayına yönəldirlər. Beləliklə, yaşayış evlərinin su altında qalma ehtimalı aşağı düşür. Lakin tehlükə hələ de davam edir. Dağlara həddindən artıq yağış yağması suyun səviyyəsinə getdikcə artırır.

Ağdam rayon Mexaniki Suvarma İdarəesinin rəisi Hafiz Əzimzadə bildirib ki, Qarqar çayında hazırda təxminən sənaye 27-28 kub su axır: "Mənfun düşmənlərimiz çaya partlayıcı maddələr buraxırlar ki, bu da müəyyən problemlər törədə bilər. Ancaq buna baxmayaraq, müəyyən qurumlar öz nezareti edirlər, bizi icazə veriblər, gəlib çayda sahil-bərkitmə işləri aparırıq. İdaremiz gücləndirilmiş iş rejimində işleyir".

Qarabağ

Bakıdan işgalçuya möhələt-sans, İrəvandən təxribatçı cavab

Sülh danışıqlarını uzatmaq və dalana salmaqla düşmən nəyə nail olmaq istəyir? Azərbaycan XİN rəsmisi Qarabağla bağlı prinsipial şərti açıqladı...

bir vəziyyətə salsın. Bu yanaşmanın əsasında bir məqsəd var: o da erməni qoşunlarının Azərbaycan torpaqlarını boşaltması məsələsinin gündəmən çıxmasına nail olmaq. Bir halda ki, səhəbet sülh planından və müharibədə ümumiyyətlə, zəmanətli bir sabitliyin oturşmasından gedir, onda gərek erməni qoşunları Azərbaycan torpaqlarını tərk etsin. İrəvan isə bu məsələ ilə bağlı çox sürüşən bir mövqə tutur".

Politoloq Azərbaycanın hələ ki dözümlülük nümayiş etdiriyini deyib: "Əslində, ermənilərin ne istədiyini çox yaxşı biliyik. Bir daha vurğulayıram ki, Azərbaycan sanki Ermənistana möhələt verib. Çünkü rəsmi Bakı həqiqətən də hazırda alıcınlılıq nümayiş etdirərək İrəvana imkan verir ki, öz daxili islahatlarını həyata keçirsin. Ancaq bu, Dağlıq Qarabağ məsələsinin əsas predmetindən yuxarı biləcəkləri anlamına gelmir. Əger siyasi danışıqlar prosesi varsa, onda Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olunmalıdır. Əks təqdirdə, danışıqlar prosesi ilə bağlı müzakirələr aparmaq, nikbin fikir söylemek çətindir".

Ancaq belə görünür ki, Azərbaycanın alıcınlığı edib verdiyi bu şansdan da düşmən sui-iştifadə eləməyə çalışır. Belə olmasayıda, Ermənistən Silahlı Qüvvələrinin kəşfiyyat və xüsusi xidmet orqanları Tə-

ter rayonu istiqamətində yerləşən bölmələrimizə və yaşayış məntəqələrimizə qarşı geniş miqyaslı təxribat hazırlanmadı. Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi yaydığı rəsmi açıqlamada bu təxribatın artıq deşifre olduğunu bəyan edib. Ancaq təbii ki, münaqişə zonasında vəziyyət artıq ikiqat nəzərət altındadır.

Siyasi təhlilçilər də bu məqamaya ayrıca diqqət yönəldirlər. Məsələn, əslen Tərəfdən olan tanınmış politoloq, sabiq dövrləyət Qabil Hüseynli erməni tərefinin son təxribat planını şəhər edərən təkliflə çıxış edərək deyib ki, düşmənə Madağız-Ağdərə istiqamətində sarıldıcı zərbələr vurulmalıdır.

Beləcə, sülh danışıqlarında pauza uzandıqca, heç bir təzyiq hiss eleməyən erməni tərefi status-kvonu sünə surətdə uzatdıqca cəbhə xəttində düşmən təxribatları da çoxalır, konfliktin dinc yolla həlline inam daha da zəifləyir.

"Yalnız effektiv beynəlxalq əməkdaşlıq dünyada mövcud olan münaqişələrin həlli gətirib çıxara bilər". Bunu Azərbaycanın xarici işlər nazirinin müavini, Qarabağ danışıqlarında prezidentin xüsusi nümayəndəsi Araz Əzimov ötən həftəsonu jurnalistlərə açıqlamasında deyib. Bu xüsusda nazir münaqişənin həllinde vəsiyyətlik missiyasını həyata keçirən ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrərindən onların tərəflərlə nizamlanma məsələsini müzakirə etdiklərini eşidirik. Onlar bəzən prinsiplər barədə razılığa gəlmək lazımdır. Bəzən yanaşmalarla razılıq əldə edilməli olduğunu bildirirlər. Hərçənd prinsiplər də, yanaşmalar da mövcuddur. Odur ki, Ermənistən qoşunlarının Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasının başlanması üzrə razılışdırılmış fealiyyət qrafiki zeruridir: "Tez-tez ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrərindən onların tərəflərlə nizamlanma məsələsini müzakirə etdiklərini eşidirik. Onlar bəzən prinsiplər barədə razılığa gəlmək lazımdır. Bəzən yanaşmalarla razılıq əldə edilməli olduğunu bildirirlər. Hərçənd prinsiplər də, yanaşmalar da mövcuddur. Odur ki, Ermənistən qoşunlarının Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasının başlanması üzrə razılışdırılmış fealiyyət qrafiki tətib olunmalıdır. Bütün bunlar təhlükəsizlik zamanəti

nəfəliyyətinə də toxunub. Onun sözlərinə görə, bu təşkilat sanki məsələdən uzaqdır.

"Rusiya, ABŞ, Fransa öz məsələləri ilə məşğuldurlar. Onlar öz məqsədlərini güdürlər. Beləliklə, biz maraqların üçbucağında qaldıq, münaqişə isə həll olunmur. BMT də öz üzərinə mesuliyyət götürüb, amma münaqişənin həlli nə təsir göstərə bilir. Bunun üçün beynəlxalq "oyunçular" fealiyyətini artırımlıdır, Nyu-Yorkda oturub, analiz etməklə deyil. Münaqişə regionları ilə six işləmək lazımdır. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsi var və orada münaqişənin həllinin yolları göstərilir", - nazir müavini qeyd edib.

Araz Əzimov Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı referendum keçirilməsinin mümkünlüyü məsələsini də şərh edib. O, hazırda referendum keçirilməsi məsələsinin müzakirə olunmadığını bildirib. "Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası bunu tələb edərsə, bütün Azərbaycan ərazisində referendum keçirilə bilər. Münaqişənin həlli zamanı ne vaxtsa məsələ referendum keçirilməsinə çatısa, bütün Azərbaycan xalqı onda iştirak edəcək. Regionun statusunun müəyyənəşdirilməsi qanuni proses çərçivəsində həyata keçirilməlidir. Bu isə həmin torpaqlardan qovulmuş əhalinin iştirakı ilə mümkündür", - deyə o, eləvə edib.

Şübhəsiz ki, Qarabağ məsələsində són sözü Dağlıq Qarabağda bir ovuc erməni yox, bu torpaqların qanuni sahibi - Azərbaycan xalqının iradəsi isə yetərinə aydın və qətidir.

Bir neçə gündür ki, iş adamı Füzuli Fəreco-vun az yaşı oğlunun "99 BS 999" nömrə nişanlı "Porsche" markalı avtomobilə 2 uşaq anasını vuraraq öldürməsi ictimaiyyətdə geniş müzakirə olunur.

Daha öncəki sayımızda hadisəni törədən 16 yaşlı Ağeli Fərecovin yaşam terzi barəsində məlumat vermişdi. İndi isə onun "avtos"luq etdiyi avtomobile diqqət edək. Belə ki, Ağeli Fərecovin sürdüyü avtomobilin qiyməti 200 min manata yaxındır. Avtomobilin üzərindəki dövlət nömrə nişanının da qiyməti heç də ucuz deyil. Belə ki, avtomobil səticilərinin sözlərinə görə, bu kimi nömrələrin qiyməti 100 min manat və daha yüksəkdir...

Bəs Azərbaycanda avtomobile dövlət nömrə nişanının alınmasına görə ödənilməli olan məbləğlər qanunvericiliklə necə tənzimlənir?

Azərbaycanda avtomobilər nömrələrin alınmasına görə dövlət rüsumunun məbləği "Dövlət rüsumu haqqında" Qanunla 22 manat müəyyən edilib. Sonu cüt rəqəmlə, eyni herflə nömrələrin isə dövlət rüsumu 500-2500 manat arasında dəyişir. Lakin Azərbaycanda qeyd olunan məbləğdən dəfələrlə baha qiymətə satılan nömrələrə rast gəlmək mümkündür.

İnternetdə kiçik araşdırmaçız zamanı öyrəndik ki, "99 LL 999", "99 VV 999" kimi

nömrələr 200 min manata satılır.

Ölkədə məmər övladlarından başqa müğənnilərin də eksəriyyəti öz avtomobilərinə bu cür bahalı, "zerkalı" nömrələr alıblar...

"Yeni Müsavat"a danışan ekspert Ərşad Hüseynov bildirib ki, rəqəmlərin və hərfərin kombinasiyasından asılı olaraq, qiymətlər dəyişir: "Lakin qiymətlər 2500 manatdan baha deyil. Qanuna görə, avtomobilsiz nömrənin heç bir ehəmiyyəti yoxdur və buna görə də heç kim avtomobilsiz nömrə sata bilməz. Bu, mümkün deyil. Lakin nömrə satanlar bu məsələdən də çıxış yolu tapırlar. Belə ki, iki nəfər bir-biri ilə razılaşır gedirlər Dövlət Yol Polisinin Qeydiyyat-imtahan şöbəsinə və burada iki tərəfli əməliyyat edirlər. Neticədə nömrə bir məsələdən digərinə keçir. Yəni alan şəxs dövlətə deyil, öz aralarındaki razılığa uyğun olaraq satan şəxsə pul ödəyir. Bu məsələdə dövlət orqanı heç bir müdaxile edə bilməz. Rəsmiyyətdə yalnız nömrənin bir şəxsən digərinin adına keçməsinə görə dövlət rüsumu ödəyirlər. Bu isə maksimum 70 manat olur. Burada

200 minlik avtomobil nömrələri:

onları satan kimlərdir...

Ekspert: "Azərbaycanda ən bahalı nömrənin dövlət rüsumu 2500 manatdır, amma..."

"qanunsuzdur" ifadəsi yol hərəkəti qaydaları ilə deyil, vergi məsələsi baxımından keçərlidir. Belə ki, 50 minə, 70 minə isə satırsansa, bunun vergisini də ödəməlisən".

Avtosfer.az saytının rəhbəri Elməddin Muradlı isə qeyd etdi ki, əslində bu gün məsələ ilə bağlı vəziyyət çox acıqacaqlıdır:

"Bəzi saytlarda nömrələr açıq şəkildə, çox baha qiymətə satısa qoyulub. Yəni açıq

bazardır. Nömrəye istenilen qiyməti yazıb, satısa qoyurlar. Dövlət Yol Polisi bununla bağlı dəfələrlə açıqlama verib ki, həmin elanların hamısı formaldır və satısa təşkil edən saytın diqqət cəlb etmək üçün atlığı addımdır. Lakin bir reallıqdır ki, bu sahədə böyük biznes şəbəkəsi formalashab. İstənilən mülki şəxs baha qiymətə nömrə ala və sata bilir. Dövlət Yol Polisinin üzərinə qanunvericiliklə çox böyük vəzifələr

qoyulub və illərdir ki, internet vasitəsi ilə nömrə satışı prosesi həyata keçirilir. Lakin bu gün qanunvericilikdə olmayan halda ortaya çıxıb. Belə ki, adamlar avtomobili satırlar, ancaq deyirler ki, nömrəni satmırı. Hansı ki, nömrə bu maşın üçün verilib. Dəfələrlə eşidirik kimse deyir ki, "yol polisində nömrəni bron etdirmişəm". Bu, qanunvericilikdə olmayan bir haldır. İndiki halda qanunvericiliyin tələbinə görə, nömrə yalnız avtomobilin alqı-satqısı zamanı, itirildikdə, yararsız hala düşdükdə dəyişdirilir. Qiymətlərə gəlincə isə bunu da insanlar özləri aralarında şıxırdırlar. Bizim saytin əməkdaşı, rəsmi şəkildə müraciət edib, sonu "666" olan nömrəni 500 manata aldı. Bu gün kimse iddia edə bilər ki, bu, mümkün deyil. Sadəcə, insanlar tənbəllik edib rəsmi müraciət etmirlər, asan yol axtarırlar".

□ Əli RAIS

Cəmiyyəti zənginlərin qudurğan övladlarından necə qorunmalı?

Əhməd Qəşəmoğlu: "Ölkədə maddi dəyərlərin get-gedə daha aktiv rol oynamasının qarşısı təcili alınmalıdır"

Geridə qoymuş həftədə daha bir qudurğan zəngin övladının törətdiyi faciənin şahidi olduq. Məlum olduğu kimi, iş adamı kimi tanan Füzuli Fərecovin 16 yaşlı oğlu idarə etdiyi avtomobilə iki uşaq anası olan 24 yaşlı qadını vuraraq öldürdü.

Həm iş adamının, həm də qatil oğlunun cəzadan yan qaça bildiyi barədə yayılan xəbərlər isə cəmiyyətdə böyük etirazla qarşılandı, sərt təpklər verildi, mətbuatda, sosial şəbəkələrdə geniş müzakirə olundu. Cəmiyyətdə "zəngin, məmur balalarının sürdürübəhali maşınlarla qarşılaşsاز, özünüzü qoruyan, cənəti qanınız yerde qala bilər" deyə fikirlər de səsləndi. Deputatlar da məsələyə bigana qalmadı.

Lakin bu bir faktdır ki, dəfələrlə qudurğan məmər və ya zəng övladları bu cür faciələr və ya cinayətlər törədir, qanunlara tabe olmur, hətta bəzən polis əməkdaşlarına əl qaldırırlar. Ölkə prezidenti də dəfələrlə bu mövzuya toxunmuş, öz çıxışlarında məmurlar-

ra, zəngin şəxslərə səslənərək, onlara xəbərdarlıq edib, bildirib ki, zəngin iş adamı olmaq heç kimə, heç kimin övladına, yaxınlarına harınlıq etmək, qanunları saymamaq imtiyazını vermir.

Lakin görünündüyü kimi, bu cür faktlar xəbərdarlıqlardan sonra belə səngimir. Bəs cəmiyyəti zənginlərin qudurğan övladlarından necə qorumaq olar?

Məsələ ilə bağlı sosioloq Əhməd Qəşəmoğlu "Yeni Müsavat"a danışdı: "Bu barədə müxtəlif səbəblər axtarmaqla lazımi nəticəyə gələ biləcəyik. Konkret olaraq elmin tövsiyələri var. Cəmiyyətdə bu cür hadisələr baş verəndə bunun elmi əsaslarını axtarmaq lazımdır. Təsəvvür edin ki, bu sel niyə gelir. Bu da sosial bəla, seldir gəlib. Dərhal qar-

Əhməd Qəşəmoğlu

da cəmiyyətdə ki, bu cür qudurğanlıq davranışları get-gedə artıq, insanlar bir-birilər ilə maddiyatla yanaşır, bu da ardınca problemlər yaradır. Birmənali olaraq kəskin şekilde bunun qarşısını almağın yollarını axtarmaq lazımdır. Təsəvvür edin ki, ibaretdir ki, bununla bağlı elmi əsasların fəaliyyət proqramı hazırlanmalıdır. Orda da nəzərdə tutulmalıdır ki, kompleks işlər necə görülməli, maarifləndirmə işləri necə aparılmalıdır, qanunvericilikdə necə olmalıdır, ziyalılar, mətbuat bu məsələdə nə kömək edə bilər və sairə. Ümumiyyətlə, ölkədə maddi dəyərlərin get-gedə daha aktiv rol oynamasının qarşısı təcili

SOS siqnalı şəkildə alınmalıdır. Bunun üçün də ortada ciddi humanitar siyaset olmalıdır. Təessüf ki, bu məsələ hər dəfə elə danışılır, amma lazımi diqqət verilmir. Çünkü elə düşünürler ki, məsələ öz-özüne həll olunacaq. Bu isə mümkün deyil. Cəmiyyətin özünün qanuna uyğunluqları var, bunları idare etmək lazımdır. Bu sahədə isə hələ ki, bizdə iş yoxdur".

Sosioloq qudurğanlıq nümayiş etdirən zəngin, məmər övladlarının təhsil seviyyəsi məsələsinə də toxundu: "Bu, çox böyük bəladır. Heyf ki, təhsilimiz zəifleyib. Nə qədər desək ki, isləhatlar aparılır, konkret ortada olan mənzərə bu кудur. Dəfələrlə qeyd etmişəm ki, burda günah təkce Təhsil Nazirliyində deyil. Əgər biz desək ki, nazirlik bu problemi düzəldə bilər, onda özümüzü aldada bilərik. Yenə də səhəbət gəlib çıxır humanitar siyasetin üzərinə. Ölkədə hu-

manitar siyaset elə dəyişməlidir ki, insanların təhsilə maraqlı artsın. Əger mənəvi dəyərlərə maraqlı artsa onda avtomatik olaraq təhsilə də maraqlı artacaq. Hazırda isə maddi dəyərlərə maraqlı daha çoxdur, özləri bu istiqamətdə nümayiş edirlər. Tez-tez eşidirik ki, zəngin övladları pul verib xaricdə oxuyurlar və elə xaricdə də özlərini qudurğan aparır, bununla yanaşı ölkəmizin də adına, imicinə xələl gətirirler. Bu tərəfdən əlimizdən gələni edirik, dövlət və müxtəlif qurumlar seviyyəsində ki, ölkəmizin imici yüksəlsin. Amma belə qudurğan insanların ölkədəki və xaricdəki fəaliyyəti bu əzliyətlərin üstüne kölgə salır. Ona görə də bir daha qeyd etmişəm ki, məsələni qətiyyətlə, SOS siqnalı ilə qoymaq lazımdır, təcili olaraq ölkədə bu sahədə humanitar siyaset formalasdırmağa böyük ehtiyac var".

□ Xalidə GƏRAY

"Yeni Müsavat"ın budəfəki qonağı daha çox "Xalq ulduzu-1" yarışmasından tanınan müğənni Şəhla Həmidovadır. Müsahibəni təqdim edirik:

- Şəhla xanım, artıq bir müdəddətdir ki, mətbuatdan, mediamdan kənarda qalmışız. Səbəbi nədir?

- Kənarda qalmaq deyəndə, hər kəsə məlumdur ki, bu maddiyətlə bağlıdır. Saq olsunlar, efiş birçə təmənnəsiz çağırın ATV kanalı olur. Başqa televiziya kanalları isə ayda-ildə bir dəfə dəvət edirlər.

- "Xalq ulduzu-1" yarışmasına qədər efişlərdə olmuşdunuz?

- Bir dəfə AzTV-də tək-rək mahni çəkildilər, o zaman istirak etmişdim, "Üzün mendən niyə döndü?" mahnısını oxumuşdım. Amma sonra çıxmadım efişlərə təki, "Xalq ulduzu-1" yarışmasına qədər.

- Ümumiyyətlə musiqi təhsiliniz varmı?

- 7 illik musiqi təhsilim var.

- Nə üzrə?

- Fortepiano ifaçılığı üzrə.

- Bəs nə vaxtdan ifaçılıqla məşğulsuz?

- Lap usaqlıqlan. Hətta 1981-82-ci illərdə laureat da olmuşam. O zaman mən daha çox xalq mahnimarını ifa edirdim. O vaxtlar rayonlardan istedadlar seçildilər. Son seçim turu da Bakıda keçirildi. Sonda isə seçilənlər indiki H.Əliyev adına sarayda konsern olurdular. Mən də o konsertdə iki dəfə olmuşam. Daha sonra Tibb Universitetinə daxil olmuşam, həmin ərefələrde də oxumamışam.

- "Xalq ulduzu-1" yarışması sizin həyatınızda hansı dəyişikliklər etdi?

- Cox dəyişikliklər oldu, əsas üstünlükler də bu oldu ki, məni xalqa tanıdı, sevdirdi. Mən bu yarışmadada laureat oldum.

- Bəs sonra hansısa musiqi yarışmalarında iştirak etdinizmi?

- Xeyr, qatılmadım.

- Yarışmadan sonra sizinlə işləmək istəyən musiqiçilər, bəstəkarlar oldunu?

- Bəli, işlədim. Gözəl bəstəkarımız Gövher Həsənzadənin mahnısını oxudum, "Dan ulduzu" instrumental ansamblına dəvət aldım. 8 ildir ki, bu ansamblıda solist kimi çalışıram. Lakin hełe ki ansambl AzTV-də ştatdan keçədə, biz solistlər keçməmişik.

- Bildiyim qədər siz diş həkimisiz.

- Bəli, Tibb Universitetinin stomatologiya fakültəsinə bitirmişəm.

- Amma bu sənəti işlətməmisiz?

- Cox az müddətdə.

- Niya?

- Ailedə olan problemlərə görə. Problem dedikdə, əvvəl mənə çox söz vermişdilər, amma sonra...

- Bu barədə bir müsahibənizdə oxumuşdum, bildirmədiz ki, keçmiş hayat yoldaşın səsi həm sənətinizdən, həm də ailənizdən edib.

- Hər şeydən etdi... İşləq ucu gələcək ne var idisə, hamisini korquydı.

- Bəs niyə sonra həkimlik sənətinizə geri dönmədiz? Hər halda galirlər peşədir.

- Gelin realılıqla danışaq, indi həmin peşə sahibini pulsuz işə götürürəm!

- Yəni, müğənniliyi həkimlikdən daha asan yol bildiniz.

- Yox, oxumaq zamanında mənim əlimden tutdu. Nə vaxt ki, mən oxumağa başladım, həmin vaxt həkim işləyə bilməddim. Yəni həmin vaxt həkim işləmeye imkanım, ürkükə açıla bilecək qapılar yox idi.

- Bununla da öz əsl peşənizi təmamilə qatlayıb kənara qoydu-

"Evlər, maşınlar, bağlar... bunları bir necə ilə necə qazanmaq olar?"

Şəhla Həmidova: "Müğənnilər toyda artıq-əskik söz də desələr, heç kim fərqinə varmir"

alırsız?

- Bələ götürəndə son vaxtlar heç toy olmur.

- Bəs gəliriniz hardan gelir?

- Ancaq toyların ümidiyəyəm. Çünkü hansısa dövlət işində və yaxud digər yerdə işləmirməm.

- Vergilər Nazirliyi ilə problem yaşansınız mı?

- Yox, özümün VÖEN-im var, nə işləmişəmse ödəmişəm. Ancaq son vaxtları hesablaşsaq, heç mənəm toyum olmayı ki, ona görə vergi də ödemiyim. Toyularım çox azalıb. Yanvar ayından etibarən ümumiyyətlə, toyularım çox səngiyib.

- Həmkarlarının əksəriyyəti artıq toylardan xinayaxdırı məclislərinə yönəliblər, bu biznesdən da yaxşı gəlir alda edirlər. Bəs siz necə, xinayaxdırı

davranışları ilə təxəllüs götürdükləri bölgənin insanlarını pis vəziyyətdə qoyurlar. Siz necə düşünürsüz?

- Bölge adını özüme təxəllüs götürməmişəm, heç götürmərəm, bu haqda düşünməmişəm.

Ata-anamın mənə verdiyi ad, fəmiliya var və illərdir ki, bu soyadla, adla yaşayıram. Qaldı ki, sənətçilər tərəfindən bölge adlarının özlərinə təxəllüs seçməsinə, Fazıl Mustafanın dediklərində yüzdə-yüz həqiqət var. Çünkü sən bir şeyi daşıya bilmirsən, o adı niyə götürürsen? Doğrudur, hər yerin pisi də yaxşısı da var. Hər halda toplum olaraq bir yerin adını daşıyasan və sonra adın başqa şəyərde hallasin, yaxşı bir şey deyil.

- Əvvələ qayidaq, niyə "Xalq alırsız"?

- İndi gündəmdə olmaq... son bir ildə bir müğənninin adını çəkin ki, o öz ifası, mahnısı ilə gündəma gelir, el-aləm onun mahnısından danışır. İndi ancaq budur ki, kim kimin bostanında daş atdı, kim hansı qalmaqlı yaratdı.

- Necə düşünürsüz, bəs sizə qalmaqla lazımdır?

- Bu cür hansısa yeniliklə gündəmə gəlməyi düşünürsəm? Hər halda müğənni üçün gündəmə qalmaq çox önəmlidir.

- İndi gündəmdə olmaq... son bir ildə bir müğənninin adını çəkin ki, o öz ifası, mahnısı ilə gündəma gelir, el-aləm onun mahnısından danışır. İndi ancaq budur ki, kim kimin bostanında daş atdı, kim hansı qalmaqlı yaratdı.

- Necə düşünürsüz, bəs sizə qalmaqla lazımdır?

- Bu yaxınlarda baremdə elə bir qalmaqlı yarandı ki, bəlkə də mən istəseydim, bu, heç yaranmazdı.

- Hənsi qalmaqladan söz gedir?

- Efirde imicimin dəyişdirilməsi ilə bağlı olan məsələni deyirəm. Həmin vaxt mənəm imicinin dəyişdirilməsi ilə bağlı danişdilar, müzakirə etdilər.

- Yادimdadır ki, o verilişdə sizin imicinizi dəyişdirənlər də, siz o imicdə qalmaq istəmədiz.

- Bəli, dəvət edəndə gedişini ilə bağlı olan məsələni deyirəm. Həmin vaxt mənəm imicinin dəyişdirilməsi ilə bağlı danişdilar, müzakirə etdilər.

- Yaxınlarda camaati artıq daha çox ritm maraqlandırır.

- Ancaq görünüş, qulaqları eşitməyən musiqiçilər səslənir və həmin musiqisinin içinde hansı səzlər var, fərqinə varırmışlar.

- Toylardan daha çox hansı mahniləri sıfariş edirlər?

- Toydan-toya çox fərqli var. Axır vaxtlarda çox az-az toyalar olur ki, toydan çıxandan sonra bir qədər sənətindən həzz ala bilir-sən. Təsəvvür edin ki, öz sənəti mi sevirəm və sevərkəndən toy-lara gedirəm, amma elə mahniləri oxumaq məcburiyyətində qalıram ki... Yəni, əvvəl müğənni tamaşaçıları öz arxasında aparırı. Amma indi bədbəxtliyidir, tamaşaçı müğənnini öz arxasında aparır. Doğrudur, zövqlər fərglidir, amma o demək deyil ki, kim ne istəyir sıfariş etməlidir. Əvvəller belə deyildi, zövqlər, sıfarişlər, ritmlər də başqa idi. Amma indi o qədər bu məsələ bayğılaşır, adamın ürəyi ağrıyır. Mən danmirəm, məcburiyyətdən oxuyuram, amma biri var ki, həzz alaşan, biri də var ki,

- Ay ərzində necə toy sıfarişi

vu, Şövkət Ələkbərovani mən uşaqlıqlıdan görmüşdüm.

- Ailə hayatınız dağılıqlıdan sonra müğənni olmağa başla-

diz?

- Yox, ailəm olanda artıq mən oxuyurdum.

- Bəs toyulara gedirdiz?

- Toyular az gedirdim, çünkü restoranların birində işləyirdim. Doğrudur, istədiyim qonorarı heç vaxt mənə vermeyiblər. Lap ev-vəldən elə bu bərədə bəxtim gətirmiyib, bilmirəm niyə.

- Övladınız necə, musiqi ilə maraqlanırı, hansı peşəni özüne seçib?

- Oğlum İnşaat Universitetində memarlıq fakültəsində oxuyur. Oxumağına gəldikdə isə, istəsəydi, belə mən razı olmazdım.

- Niyə?

məclislərinə gedirsiz?

- Bəli, dəvət edəndə gedişini ilə bağlı olan məsələni deyirəm. Həmin vaxt mənəm imicinin dəyişdirilməsi ilə bağlı danişdilar, müzakirə etdilər.

- Toylardan xosagalmaz olayları rastlaşmışınız mı?

- O qədər... Maclisa gedəndə bütün şəxsi problemlərini evdə qoyub çıxmışsan, doğrudur, təmamıle unutmaq olmur, amma kənarda saxlamağa çalışılsın. Çünkü bəy toyun içkilisi var, hərə bir cür xasiyyətdərdir və səhri, gərkə bunlara dözəsən.

- Bəs məclislərdə elə olaylar olub ki, siz onu heç zaman unuda bilmirsiz?

- (gülür) Elə şeylər baş verib ki, onları danişmasam yaxşıdır.

- Bəzə müğənnilər, sənətçilər

doğulub boy-a-başa çatdıqları bölgənin adını özlərinə təxəllüs seçirlər. Bu cür müğənnilər çox saydadır, məsələn Şəhənəm Tovuzlu, Xuraman Suşalı və sairə. Bu günlərdə deputat Fazıl Mustafa bu masələyə etiraz etdi, bildirdi ki, bəzən sənətçilər elə olaylar çıxardırlar ki,

ulduzu-1" müsəbiqəsindən

sonra digər, məsələn "Səs Azərbaycan" kimi musiqi ya-

rışmalarında iştirak etmədiz?

Ehtiyac olmadı, yoxsa?..

- Xalq ulduzu-1" yarışması

Azerbaycanda öz möhürünlə vurmuş yarışma idi. Tamaşaçılar məni o qədər sevmişdilər ki, sadəcə SMS sayına görə 4-cü yerde qərarlaşdım. Çoxları məni 1-ci yerde görürdülər. Bəziləri ise iddia edirdi ki, guya mən özüm-özümə SMS-ler göndərmişəm. Ancaq 1 və 2-ci turda mən SMS-lərin çox olması üçün çılmışdım və bu qədər mənə dəstək olacaqları gözləmirdim. Yəni müsəbiqə təzə başlayanda 10-20 manatlıq SMS-lərdən səs vermə etmişdim. Lakin sonrakı turlarda fərqlənmək mənim və yaxud qoyum-qeyrəbamın işi deyildi. Çünkü ses sayları çox idi. Yəni, bu mənim işim deyildi.

- Bəzə müğənnilər, qeyrəbamın işi deyildi.

- Yox, mən bu cür məsələyə

qarışmaram. Oğlum necə isteyir, o cür olar.

- Galəcək arzularınız nədən ibarətdir? Sona qədər toylardan oxunmaq, yoxsa necə?

- İlk növbədə özüm qarışqı hər kəsə can sağlığı arzulayıram. Bilmirəm gələcəkdə də oxuya-cam, ya yox, bundan sonra nə olacaq və sairə. Bir arzum var ki, Tanrı məni özümdən başqa heç kimseyə möhtac etməsin, heç kəsə ağız açmayım. Bunu özümə de, eziyərlərim də arzulayıram. Bəli, istəyərem ki, konsertlər vərim və sairə, amma bütün bunları hamisi maddiyyata bağlıdır...

□ Xalidə GƏRAY

Özbasına ariqlamaq üsulları ölümə apara biler

Dietoloq Nərmin Əfəndiyeva: "Çəki atmaq üçün kompleks yanaşma lazımdır..."

Qarşidan yay fesli gelir. Bu iş o demekdir ki, artıq insanlar onların çekisini ört basdır eden qalın paltolarдан, paltarlardan çıxıb, nazik röngarəng paltarlar geyinəcək, həmçinin dənizə üz tutacaqlar. Məhz buna görə də bir çox insanları necə ariqlayım suali düşündürür.

Qışda alınan çekikler, yaz-yay mövsümünün yaxınlaşması ile bir anda atılmaq istenir ve çarə dietalarda axтарılır. Kimisi qaçmaq, idman etmək, kimisi dieta ile, kimisi isə arıqlama dərmanları vasitəsi ile aldığı kilolardan qurtulmağa çalışır. Bütün bunlardan bir fayda görməyənlər isə ən azı 1 ay, 1 ay yarımdır işdikdə fəsadlaşma başlayır, mədə-bağırsaq, ürek-damar, dəri, əsəb xəstilikləri, yuxu pozğunluqları, qadılarda isə ginekoloji xəstiliklər, sənsuzluq, hətta onkoloji xəstiliklər yaranır. Bəzi hallarda həmin vasitələr həyatı təhlükəyə, ölüm kabusuna çevirilir.

en son variant olaraq mədə kiçiltmə əməliyyatına girir. Təsadüfi deyil ki, ariqlama dərmanlarının reklamları da məhz yaz-yay aylarında daha çox olur.

Maraqlıdır, bəs ən düzgün arıqlama yolu nədir? Həkim məsləhəti olmadan tətbiq edilən dietaların, dərmanların zərəri ola bilərmi?

Bu gün apteklərdə satılan ariqlama dərmanlarına nəzər salsaq, onların bezilərinin içərisində Azərbaycan dilində tətbiq etmə və ya tərkibi barədə məlumat olmadığını görərik. Ümumiyyətlə, bu cür dərmanların həkim məsləhəti olmadan qəbulu məsləhət deyil. Çünkü ariqlamaqla bərabər, müəyyən fəsadlara yol açı, hətta bu cür dərmanların istifadəsi ölümlə nəticələnə bilər. Ekspertlər bildirir ki, bu dərmanları 2-3 gün içdikdə fəsadlar vermir, amma

**İzrail ənənəsi əsasında özəl tibbi sahədə 20 illik təcrübə!
XƏSTƏLİKDƏN ƏZAB ÇƏKƏN İNSANLARA ƏSASƏN KİŞİLƏRƏ!
DİQQƏT!!! AXIRNCI SANS!!!**

Azərbaycanda ve yaxud xaricdə diaqnozun təsdiqi və tam müalicəsi mümkün olmayıbsa, **doktor VAİZ SƏMƏDOV** şəxsi tibbi metodikası ilə Sizin uğurlu və daha qarantili olaraq aşağıdakı xəstəliklərinizi kəfiyyətli müvafiq və müalicə edə bilər.

- * Diaqnozu bilinməyən ağır hallar;
 - * Xərçəngə şübhəli olan prostat düyünlü adenoması. Prostatitlər; Qipertrofiya və ya Atrofiya
 - * Cinsi zəiflikdən tam impotensiyadək, marağın və aktların azalması;
 - * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
 - * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
 - * Sidikdir və ya spermada qan;
 - * Spermanın azalması və itməsi;
 - * Kişi cinsi orqanının birdən əyilməsi və balacalması;
 - * Oğlan uşaqlarında cinsi orqanların (penisin və xayaların) inkişafdan qalması;
 - * Hormonal və infeksion səbəbli sonsuzluq (kişi və qadılarda);
 - * Tala-tala və hərtərəfli saçların tökülməsi;
 - * Gecə-gündüz uşaq və böyüklerdə sidik aktların pozulmaları; Enurez
 - * 50 yaşdan sonra oynaqlarda və onurğada baş verən qeyri travmatik ağrılar və hərəkət çətinlikləri;
 - * Psixo-nevroloji gərginlik, yuxusuzluq, qorxu, yad-daşın azalması və digər qəribə olan şikayətlər.
 - * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlasmalar.

D-r V. Səmədovun əsas tibbi prinsipi - keyfiyyətli və təkrarsız müalicə aparmaq üçün xəstəliyin əsl və bütünlüyünü səbəblərini aşkar etmək zəruridir.

Qəbula yazılməq və ünvanı öyrənmək üçün saat 11-dən 23-ə dək, **(050) 213-88-05** nömrəsinə, d-r Vaiz Səmədova zəng etmək olar.

əyyən bir müddət sonra sürətlə çiltmə əməliyyatı edilməsi isə alınmasına səbəb olur. qadağandır. Çünkü istənilən

Dietoloq Nərmin Əfəndiyeva dietoloq məsləhətindən yararlanmağın çox vacib olduğunu dedi: "Çəki itirmək üçün, əlbəttə, peşəkarın biliklərindən yararlanmaq, onun verdiyi istiqaməti tətbiq etmək məsləhətdir. İnsanlar və orqanizmlər müxtəlifdir. İki insan eyni sürethə, eyni effektlə çəki itirmir. Çekinin bu və ya başqa halda olması müxtəlif amillərdən asılıdır: genetik, neyro-humoral, enənələr, vərdişlər, xasiyyət və sairə. Ona görə də, savadlı dietoloğun məsləhəti çox vacibdir. Ariqlama dərmanları var. Mən öz praktikamda onlardan istifadə etmirəm. Çünkü onlardan sonra "dayandırma sindromu" yaranır. Yəni əvvəlcədən itirilən çəki, dərmanın təsiri bittidkən sonra asanlıqla geri qayıdır. Çəki atmaq üçün kompleks vanasma lazımdır: həm pəhəriz sadə əməliyyat bədən çəkisinin 40 faizini apara bilər. Tutaq çəkisi 90 kilogram olan bir insan əməliyyat edilsə, o insan 50 kiloqrama qədər ariqlayaçaq və nəticədə o insan əvvəl-kindən də effektsiz görünüşə malik olacaq. Çəkisi 135-dən aşağı olan insanlar dietoloqyanına və fitness zallarına yönəldilir. Məsələn 170 kiloluq insanın idman və diéta ilə ariqlaması mümkün deyil. Burada bir neçə əməliyyat növündən söhbət gedir, yəni pasinetin olduğunu sağlamlıq vəziyyətinə və hansı əməliyyatın onun üçün daha effektiv olduğunu baxaraq bu prosedura seçilir. Seçilən əməliyyatın növündən əməliyyat zamanı istifadə olunacaq səriyyət materialları dediyimiz stepler və kartuslarının marka, həmçinin sayından asıl olaraq bu cür əməliyyatların givmeti devisə bilir.

gözlənlənməlidir (sağlam və ya tarazlaşdırılmış qidalanma), həm fiziki yük verilməlidir (onsuz sağlam ariqlama mümkün deyil), həm vərdişlər və ənənələr dəyişməlidir. Evdə-qonşuda demotivatorlar olanda xüsusi iş aparılmalıdır. Bir də artıq çəkini itirməye çalışmaq üçün yayı gözləmək lazımdır. Sağlam həyat tərzi ilə yaşayın insan daima çekisinin qeydina qalmalıdır".

neyələr keçirilir. Ekspertlərə görə, əger insanın bədən çəkisi 135-in üstündədirse və o ya-naşı olaraq diéta, idmanla məşğul olub ariqlamaya cəhd edib ariqlayla bilməyibse və ya ariqlayıb amma qoruya bilməyibse, o zaman əməliyyat şərtidir. Bədən çəkisi 135-in al-

□ Günel MANAFLI

Aşıqlar Birliyinin sədri qalmaqallı aşiqdan danışdı Məhərrəm Qasımlı: "Onunla qoy polis məşqul olsun..."

Bgünlerde "İtlerin toyu" ile bağlı qalmaqladan sonra daha bir aşığın sosial şəbəkələrdə maraqlı görüntüsü yayıldı. Belə ki, yayılan görüntülərden belə aydın olur ki, aşiq hansısa kiçik məclisde açıq-saçıq geyimmiş iki qadının şənине şər-i gosub-oxuyur.

ir qosub-oxuyur.

Videoda aşığın ifasından çox xanımların buna reaksiyası diqqət çəkib. Görüntü tez bir zamanda sosial şəbəkələrdə və daha sonra mətbuatda yayılıb, sərt tənqidlərə tuş gəlib. Ölke.az saytının məlumatına görə, görüntülər Tovuzun Əsrik dərəsi adlanan istirahət guşəsində ləntə alınıb. İfa edən isə İbrahim adlı aşiq olub.

Xatırladaq ki, "itlerin toyu"nda ifa edən aşiq Aşıqlar Birliyinin üzvü olmadığından, qurumdan barəsində heç bir qərar verilməmişdi. Yalnız balaban ifaçısı Haqverdi Əliyev cəzalandırılaraq Aşıqlar Birliyindən qovuldu. Bəs görəsən qurum aşiq İbrahimin barəsində hansı mövqedadır?

“Hemin adamın Aşıqlar Bırılı ile heç bir əlaqəsi yoxdur”. Bu sözləri qurumun sədri Məhərrəm Qasımlı “Yeni Müsavat”a açıqlamasında bildirdi. O qeyd etdi ki, aşığın özü qurumun Tovuz filialının rəhbərini bildirib ki, sərbəst aşığıdır: “Mən elə bir aşiq tanımırıam, ilk dəfə idi ki, adını eşidirdim. Bizim Tovuz şöbəmizin rəhbəri Hakim Azadlıdır. Ondan həmin aşiq haqqında araşdırmağını istədim. Bildiridi ki, həmin adamın Aşıqlar Bırılı ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Özü də deyib ki, “mənim sizin təşkilatla nə əlaqəm var?” O da deyib ki, “düz deyirsən”. Bele olan halda gərək Tovuzun polis bölməsinə müraciət edilsin ki, polis bu məsləni həll etsin”.

Məhərəm Qasımlı həmin aşığı şiddətlə qınadığını da bildirdi: "Mən qınayıram, çox mənfi münasibətim var. Həkim Azadlıdan da xahiş etdim ki, ona bildirsin ki, mənim ona qarşı bele bir mövqeyim var. Bir daha qeyd edirəm ki, həmin adam özü bildirib ki, bizim təşkilatla heç bir əlaqəsi yoxdur, sərbəst adamdır. Nə deyəsən..."

Xalida GƏRAY

Ve son iki ayda Amerikaya ikinci sefərim. Bundan öncəsinə diqqətli oxucular xatırlayır. Nyu-Yorkdan Vaşingtona, ordan Çikaqoya və San Fransiskoya qədər davam edən bir macəra idi. Şəhərlər, onlara insanlar, tədbirlər, reportajlar...

Budəfəki daha sakit keçdi. Cəmi 4 günlük və 3 şəhəri əhatə edən bir səfər. Kaliforniya Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin dəvəti və təşkilatçılığı ilə keçən səfərin əsas tədbiri barədə ötən saylarımda xəbər vermişdik. Söyügedən təşkilatin 36-ci ildönümü ilə bağlı genişməqasılı tədbir... Ondan öncəse...

Sərhəddə həbs təhlükəsi - viza növü azadlığın qarantı imiş

Amerika məni bu dəfə o qədər de sıcaq qarşılımadı. Bəlkə də, aşırı heyranlığını azaltmaq üçün "düşünülmüş ilahi plan" idi, deyə bilmərəm. Amma Amerikanın San Jose aeroprotundan ener-enməz, gömrük əməkdaşlarının həddən artıq çox sorğu-sualı və... mən "ilişdim". Onların qərəzi id? Yox! Mənim səhvim id? Bəlkə də. Məsələ isə ondan ibaret idi ki, Amerikaya viza qazanmış bir çox şəxs viza barədə elementar bilgiləri yadından çıxmamalıdır. Məsələn, bəndənizə səfirlilik tərəfindən verilən viza jurnalist vizası idi. Bunu da gömrük xidməti əməkdaşı pasportu yoxlayan zaman soruşdu. Bu dəfə müsahibə, reportaj, araşdırma... planlarımdan daha az olduğunu öz aləmimdə "yeniyə qərar" verib, "turist kimi" gəldiyimi dedim. Onlayn sistəmdə redaksiyaya material yollamayacaq, gecəni gündüzə qatıb, reportaj, videomaterial yollamaq üçün təlaş etmeyəcəkdir. Demek ki, turistəm də... deyə, düşündüm və ele bu azadlığın vermiş olduğunu əminlikle da bunu söyledim. Sərhəd xidməti əməkdaşı döñə-döñə soruşdu, "jurnalist kimi gəlməmizizmi" deyə. Cavab dəyişmədi. Pasportumu alıb, məni gözləmə otağına yolladılar. O

Inşanlı hucum edən qatılıkopekbalığı, zəlzələdən qurtulma şansı və daha nələr...

Əməkdaşımız Hollivud studiyalarını gəzib, orda gördüklərindən yazır; "Kinoçəkənlərin" dünyasında bir neçə saat...

xatırladım. O da gömrükde eyən mənim kimi vizanın növünə görə sorğu-sualı tutulmuşdu. Davamı...? 45 günlük Amerika türməsi, səri məhbus geyimi, dadsız yemeklər, stress, əsəb və... Söyügedən otaqda gözlədiyim 50 dəqiqə ərzində o ardıcılığı az-çox təxmin etsem də, "şəcərəm" təmiz çıxdığından məni də söyügedən müddətinə sonunda azad etdi. Amma dedilər ki, əgər geləcəkə buratist kimi gəlsəm, viza növümüz mütləq dəyişməliyəm. Əks halda, bir növ viza ilə gəlib, başqa növ səyahət qanunla yolverilməzdir. Sərhəddəki soyuq duşdan sonra isə səyahətə davam...

Hollivudu tanımaq üçün 120 dollarından keçməlisən

Keçəndəfəki səfərlərdə San Fransiski və San Jose şəhərlərinin gözəlliklərindən bəhs etmişdik. Hətta daha sonra onları bir film halında oxucuya da təqdim etmişdik. Bu dəfə

xalqa açılan bu studiyaları tam gəzmək üçün iki günlük vaxtə ehtiyac var. Mənim cəmi bir günüm vardı. Daha doğrusu, 6-7 saatım. Odur ki, dabana qüvvət verib, başdan-ayağa qədər gəzməyə çalışdım. İçeri girmək üçün 120 dollardan keçmək lazımdır. Biletin qiyməti o qədərdir. İçəridəki ekşə aktivitelərə bu biletə qatılmaq mümkünür. Amma bəzilərinə elavə ödəniş etmək lazımdır.

Studiyalara giriş yolunda qırmızı xalça var. İstəsez, onun

rırsən. Aralanmaq istəyəndə səni bərk-bərk tutur. O biri dənə-yani görüb gölərsən, məsələn.

Girişdə park işçiləri sizə xəritə üzərindəki aktiviteləri göstərirler ve seçimini özün edirsin. Amma burası gelmişsə, ilk olaraq yanları açıq olan qatarlarla Studio turlarına qatılmaq lazımdır. Bu turda müxtəlif növ Hollivud filmlərinin studiyaları gəzilir. Keçmiş Westernlerden Jaws'a, Psycho'dan War of the Worlds'e, Jurassic Park'tan King Kong'a qədər bir çox filmlər.

özünü bir an öz doğma məhələndə, məsələn, Billcəridəki kimi hiss edirsən... Tanışdır ya, ona görə...

Bir də görürsən yağış yağır, bir də baxırsan leysan. 3D formatındaki studiyaların içindən keçəndə birdən qarşına dəniz mənzərəsi çıxır və "sənə hucum edən" köpək balığı. Aha, tanadın. "Jaws" filmindəki qatıl köpək balığıdır bu. Tur avtobusundan qışqırıqlar göye yüksəlir. Bu arada heç də hamı üçün mənzərə adı deyil. Məsələn, avtobusun arxasındaki qışqırıqlar birdən necə yüksəlsə, dəhşət və isterikə həddinə çatır. Çinli bir ailənin iki azyaşlı uşağı qorxuya düşürülər. Avtobus dayanır, tez Tacili Yardım maşını gəlir, həkimlər uşaqları sakitləşdirməyə çalışır. Aile avtobusdan düşür, risk etmək istəmirler. Biz sadistcəsinə qorxmağa davam edirik. Soyuq mağaralar, eyləncəli parti effektləri və daha nələr, nələr...

Daha sonra Dünyalar Müharibəsi adlı filmin çəkiliş studiyasından keçirik. Burda da dağlımış evlər, yerə çaxılmış bir təyyarə, təyyarədən etrafə səpələnmiş oturacaqlar var. Elə bil qəza bir dəqiqə önce baş verib. Daha bir məlumat. Burada 4 yerə parçalanmış təyyarəni 4 dəqiqəlik səhne üçün 60 min dollara alıb, 150 min dollara daşıyıblar. Necədir sizinçün?

Mühəribə meydani da hazırlır, kəsilmiş başlar da...

Bu tur da təxminən 1 saat davam edir. Turdan sonra

hansı aktivitələrə qatılmacağınız qərar verib, o bölgəyə getməniz lazımdır. Bu arada iri ekranlarda bütün tədbirlərin başlanğıc zamanları və nə qədər gözləmə müddəti olduğu yazıılır. Hollivud filmlərinin neçə çəkildiyini öyrənmək üçün pavilion gəzintiləri zamanı əfsanəvi film studiyasının kulisləri arxasına da baxmaq olar. Məsələn, siz filmlərdə xaraba-

otağı ki, orda şübhəli şəxslər gözlədirilir, barələrində araşdırma aparılır, şəcarələri üzə çıxarırlar və sair və ilaxır. Eyni şey mənim üçün də keçərlər oldu. Otaqda mən qarışq 6-7 nəfər var idi. Pakistanlı, meksikalı, koreyalı və mən, azərbaycanlı. Təxminən 50 dəqiqə gözlədim. Polisin biri gəldi, o biri getdi... Pasportuma biri baxdı, o biri başqa şöbəyə apardı. Bundan öncə Amerikada 45 gün həbsdə qalmış azərbaycanlı Samir Kazimovun hekayəni

növbə Los Anceles şəhərindədir. Daha dəqiq desək, bu şəhərin göz bəbəyi olan Universal City-ye. Məşhur Hollivud filmlərinin, seriallarının çəkildiyi müdhiş studiyaları, inanılmaz turlar, qorxu otaqları, film qəhrəmanları... Bir neçə dəqiqə ərzində duyğu seli yaşayırsan: sevinc, həyəcan, qorxu, heyranlıq, doymazlıq, gülüş...

Ümumiyyətlə, Los Ancelesin ən həyəcanverici yeri Universal City sayılır. 1915-ci ildə inşa edilmiş və 1964-cü ildən

ən yaddaşalan səhnələri tamaşaçılar üçün yenidən canlandırılır. Xüsusən 3 boyutlu King Kong və San Franciso zəlzələsini xatırlan "Zəlzələ" filmindən seti adamın yadından çıxmır. Təsəvvür edin, tur avtobusundan ve birdən zəlzələ effekti yaradırlar. Avtobus titrəyir, sular daşır, evlər dağırlar... Tam bir felakət. Hətta su ayaqlarını da bir az yaş edir. Sən gerçədən zəlzelənin mərkəzindəsən hissə qapılırsın.

Adam əlində bıçaqla üstümə gəldi və...

Arındır tur davam edir. Bir gizəmli evin qabağından keçirsin. Bir kişi qadın meyitini maşının arxasına yerləşdirir və birdən tur avtobusunu görür. Cibindən çıxardığı iri bıçaqla maşını təqib edir. Tam bir ekşen, həyəcan... Serialların çəkildiyi evlər, heyran qaldığımız bağçalı villalar... Dejavu hissine qapılırsan. Mən burda daha öncə olmuşam? Yox, olmamışam, amma bu filmlərin hamisini seyr etmişəm. Ona görə de-

lıqların neçə çəkildiyini, mühabibə meydənlərinin neçə düzəldildiyini maraq edirsin, deyilmə? Amma o studiyalar həzərətən hazır vəziyyətdə olur. Kəsilmiş başlar, dağdılmış evlər, yanğın yeri... dünəndən hazırlır. Peter Ceksn tərəfindən yaradılan "King Kong 3-D" attraksiyonu dönyaçının ən böyük və en gerçek 3-D projesidir. Onu sadəcə görmək yox, duymaq, hiss etmək üçün də fürsələr yarana bilər. İnanılmaz özəl effektlərin neçə çalışıldığı baredə məlumatları bürden almaq və işin sırrını öyrənmək mümkündür. Attraksiyonlara qatılıb "Mumiya", "Jurassic Park", "Şrek" kimi məşhur filmlərə həsr olunan şouları da yaddan çıxarmaq olmaz.

Burada bir neçə restoran da var. Təbii ki, amerikanların maraqlı mətbəxi olmadığını haqqında bilirik. Fast food, qızartma, steyk, düyü, kartof püresi. Hollivud Studiyadakı yeməklər də ondan uzağa getmir. Şəkildə gördüğünüz menyunu nuş etmeye çalışıq. Harda bizim dolma, harda bunların düzü süzmesi?

Bura gələn çox adam iki-günlük turlardan istifadə edir. Çünkü bir günə doya-doya hər yeri gəzmək mümkün deyil. Ümumiyyətlə, Hollivud studiyalarını bir neçə günə kəşf etmək də mümkünsüzdür. Adı üstündə - Hollivud. Macəralar, gözəllik və fərqliliklər məkanı...

□ **Sevinc TELMANQIZI**
Los Angeles-Hollivud Studio
Foto müəllifindir

ÜSAVAT

Son səhifə

N 97 (6711) 8 may 2017

**85 yaşlı kişi
Everesti fəth etmək istədi,
dünyasını dəyişdi**

Dünyanın ən yaşlı alpinisti olan Min Bahadur Şerhan 6 mayda dünyasını dəyişib. Əslən Nepaldan olan alpinist növbəti dəfə Everestə çıxmak üçün baza düşərgəsində qalarken həyata veda edib. Bu barədə "Reuters" agentliyi məlumat yayıb.

Şerhan 85 yaşında, ürək çatışmazlığından vəfat edib. Nepalın Turizm Nazirliyində alpinistin ölümünü təsdiqləyiblər. Amma bu ölümün təfərruatları barədə heç bir məlumat verə bilməyiblər. Nepal planetin ən yüksək zirvəsinə (8848 metr) yüksəlmək istəyənlər üçün minimal yaşı həddini 16 olaraq qeyd edib. Hazırda Everesti fəth edən ən yaşı insan 80 yaşlı yapon Yuçiro Muiradır. 30 aprelədə Everestdə məşhur isveçli alpinist, 40 yaşlı Ueli Stek dünyasını dəyişib. Everestin fəthi istiqamətində bu günə qədər 250 nəfər dünyasını dəyişib.

Qanun qəbul edildi - arıq insanları işə götürmək olmaz

Fransada həddən artıq arıq manekenlərin işə götürülməsi qanunla qadağan edilib. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, bu barədə BBJ News məlumat verib. Bundan sonra qızlar işə götürülərkən mütləq onların fiziki sağlamlığını təsdiqləyəcək tibbi arayış təqdim etməlidir. Orada onların çəki və boyalarına müvafiq olaraq normal bədən ölçüləri də öz yerini tapacaq.

Bununla da ölkənin Səhiyyə Nazirliyi insanların arıqlamaq bahasına pis qidalanma sistemi ilə mübarizə aparmağı planlaşdırır. Bu qadağanı pozan şirkətlər, işəgötürənlər ya 75 min avro məbleğində cərimələnəcək, ya da 6 aya qədər müddətə azadlıqdan məhrum olacaq. Eləcə də bu ilin 1 oktyabından etibarən qüvvəyə minəcək yeni qanun fotolarda yol verilən fotoşoplara da qadağanı nəzərdə tutur. "Qeyri-real bədən quruluşlu modellərin şəkilləri insanların onlara bənzəmək üçün qeyri-real əziyyətlər sərf etməsinə və özlərinə qəsd etməsinə səbəb olur". Bunu da ölkənin səhiyyə naziri Mari-sol Turen deyib.

Həddən artıq arıq modellərlə bağlı qanun daha önce İtalya, İspaniya və İsrailde qüvvəyə minib. Bu, anoreksiya (iştahsızlıq-red.) ilə mübarizə çərçivəsində nəzərdə tutulub. Hazırda Fransada 30 minə yaxın insan bu xəsteliklə mübarizə aparır. Onların 90 faizini qadınlar təşkil edir.

Təsisçi: Rauf ARIFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYXAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Müsavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib,
"B-Z" mətbəəsində çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmış.
Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı Şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cı mahallə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Zahid SƏFƏROĞLU
Lisenziya N: B 114
SAYI: 5.100

QOÇ - İşləriniz həddindən ziyanın yorulacaqsınız. Buna baxmayaraq proseslərin sürəti inkişafında özünüzü itirməməlisiniz. İlk önce nədən başlamağı konkretləşdirin. Kənar təsirlərdən yayının.

(8 may) Səbuhi Rəhimli
BUĞA - Ətraf mühit sizə lazımı qədər qane etmədiyindən rahatlığını təmin edə bilmirsiniz. Müəyyən məkan dəyişikliyinə həvəs göstərməkələ bù sıxıntılarla son qoya bilərsiniz. Səfərə çıxməq daha münasibdir.

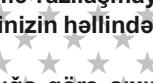
ƏKİZLƏR - Fəaliyyətə ara verin. Ötən günlərdə dincəlməyə vaxtınız olmadığı üçün bu təqvimdən yararlanın. Hətta uzaq yola çıxməq, qonaq getmek də uğurludur. Pul xərcləməkdən qorxmayın.

XƏRÇƏNG - Böyük dəyişikliklər astanasındaınız. Nədən başlamağı özünüz təyin etməlisiniz. Əger seçimdən yaxşı istifadə etsəniz, ayın sonuna qədər günləriniz xos keçəcək. Təref-müqabilinizi saygı gösterin.

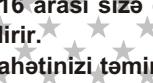
ŞİR - Ulduzların düzümü aldanma ehtimallınızı mümkünüyündən xəbər verir. Odur ki, aldiğiniz her təkliflə razılışmayı. Nahardan sonra problemlərinizin həllində şanslar yaranaçaq.

QIZ - Pulsuzluğa görə sıxıntı çekməyin. Çünkü proqnozlarınız tətbiq etdiyimiz bütün mənbələr maliyyə durumunuzun yaxşılaşacağına göstərir. Bu səbəbdən digər işləri təxirə salmaq da olar.

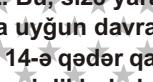
TƏRƏZİ - Fəaliyyətlə bağlı müəyyən narahatlıqla üzləşəcəyiniz gözlənilir. Bu səbəbdən də fiziki və zehni işləri təxirə salmalısınız. Ulduzlar saat 14-16 arası sizə qarşı təxribat gözlənilədiyini bildirir.

ƏQRƏB - İstirahətinizi təmin etmək üçün bütün mümkün variantlardan istifadə edin. Onsuz da fəaliyyətinizdə hansısa uğur mümkün olmayacağına qədər etməlisiniz.

OXATAN - Neçə gündür astroloji göstəricilər işlərinizin heç də rəvan getmədiyini bildirir. Xüsusən də yersiz mübahisələrə tez-tez cəlb olunursunuz. Bu, sizə yaraşmır, özünüzələ alıb reallığa uyğun davranışın.

ÖGLAQ - Saat 14-ə qədər qarşılıqlı münəsibətlərdə bəzi gərginliklərə baş-başa qalaçaqsınız. Qeyd olunan müddətdə təmkin göstərsəniz, sonrakı saatları rahat şəkildə başa vuracaqsınız. Riskdən uzaq olun.

SUTÖKƏN - Qida rejiminə xüsusi diqqət ayırin. İş günü olduğundan Gök qübbəsi bu təqvimdə uzaq ünvamlara qonaq getməyinize izin vermir. Amma nahardan sonra müqəddəs yerləri ziyarət etmək olar.

BALIQLAR - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə maraqlı adamlarla görüşləriniz istisna olunmaqla, digər işlərinizdə elə bir yenilik gözlənilmir. Aldiğiniz təkliflərə tələsik razılıq verməyin, qarşı tərəfdən vaxt isteyin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlarından daha yüksəkdə durur!

İt 30 metrlikdən yıldı, sağ qaldı

Sotlandiyannın Aberdeenin bölgəsində it 30 metr hündürlükdən yere düşə də, sağ qalıb. Boris ləqəbli köpəyin qarmı və quyrugu məhv olub. Heyvanın sahibi Keara Utson onu gəzinti zamanı itirib və onun tapılması üçün nişanlısı Barri Robbinsu köməyə çağırıb. Nişanlısı 6 metr hündürlükdən yere düşən iti fərq edib. İt müvəzətini saxlaya bilmədiy üçün daha 22 metr aşağı yuvarlanıb. İtin səhəhatini düzəltməsi üçün bir gecə baytarlıq klinikasında gecələməsi lazımdı. Borisin bir dənə də smugı olmayıb.

2016-ci ilin aprelində ABŞ-in Yuta ştatında 1 yaşı it 91 metr hündürlükdən yere yixilsa da, sağ qalmışdı. İnsident milli parkdakı gəzinti zamanı baş vermişdi.

Səhifəni hazırladı: SELCAN